

naš tednik

LETO XXX — Številka 26 29. junija 1978 Cena 4.— šil. (4 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Ustavno sodišče: več volilnih okrožij!

Ustavno sodišče je prejšnji teden odločalo o ustavnosti gradiščanskega volilnega reda ter spoznalo, da mora pri deželnozborskih volitvah biti dežela razdeljena na več volilnih okrožij. Pritožbo na ustavno sodišče je sprožila gradiščanska ŐVP, ki se je čutila po novem volilnem redu zapostavljeno, ker je novi sistem dajal prednosti večji stranki. Tako je ŐVP zgubila en sedež v deželni vladi. Očitno pa bo svojo tožbo še pred razglasitvijo (znane) razsodbe umaknila, ker noče novih volitev: ustavno sodišče ji je v vseh točkah dalo prav. Najvažnejša je ta, da mora biti pri deželnozborskih volitvah razdeljena dežela na več volilnih okrožij. Zvezna ustava namreč govori o „volilnih okrožjih“, torej v množini.

Samo en volilni okoliš imata poleg Gradiščanske še Salzburška ter

Koroška. Medtem ko je dejal Salzburški deželni glavar takoj po tem, ko je postala razsodba znana, da je najbolje, če bi kratkoma spremenili zvezno ustavo namesto deželnih volilnih zakonov. Koroški deželni glavar Leopold Wagner pa je dejal v prvem stališču, da si le težko more predstavljati, da bi zvezni zakonodajalec dezavuiral, torej pustil na cedilu ustavno sodišče. Wagner si predstavlja razdelitev Koroške na deset volilnih okrožij, ki bi bili enaki z upravnimi okraji. Šef koroške ŐVP deželni svetnik Stefan Knafl pa je sprva dejal, da bi bilo problematično razdeliti Koroško na deset volilnih okrajev, ker slovenska manjšina živi raztreseno na okraje Šmohor, Beljak, Celovec-dežela ter Veilkovec. „Ne zunanje in ne notranjepolitično ne bi vzdržali, če bi neki majhni stranki

skozi reformo volilnega prava preko majhnih volilnih okrožij zabranili vstop v deželni zbor.“ je dejal Knafl. V nadaljnjem stališču pa je dejal, da si more predstavljati deset volilnih okrožij, vendar je treba najti soglasje med strankami. Glasilo koroške SPÖ Kärntner Tageszeitung je ponovno kritizirala Knafla, da bi razdelitev na deset okrožij mogla zabraniti slovenski listi vstop v deželni zbor.

ŠENTPETER: PRAZNIK
VSEH KOROŠKIH
SLOVENCEV

Več berite na strani 8

SLOVENSKA SKUPNOST JE ODRŽALA SVOJE POZICIJE

Nepričakovan izid volitev v Furlaniji-Julijski krajini

Nepričakovan, v določenem obsegu celo senzacionalen je bil izid regionalnih in komunalnih volitev v Furlaniji-Julijski krajini: Medtem ko sta na deželni ravni obe veliki stranki, Democristiani ter KPI, obdržali svoji poziciji, je na komunalni ravni v Trstu dobila relativno večino lista „Per Trieste“, ki je tokrat prvič kandidirala. Slovenska skupnost je pri deželnih volitvah dosegla 9743 glasov ter obdržala svoj mandat, ki ga bo tudi v naprej imel dr. Drago Štoka.

V deželnem zboru Furlanije-Julijske krajine bodo poslanci — 61 po številu — razporejeni sledeče: 26 DC (doslej 26), 14 KPI (13), 5 socialistov (8), 3 socialdemokrati (4), 2 furlansko gibanje (2), 2 neofašisti (4), po enega liberalci (2), Slovenska skupnost (1), republikanci, proletarska demokracija (—) in demokratska stranka proletarske enotnosti za komunizem (—). „Per Trieste“ je dobila 4 mandate.

Izid torej kaže, da so srednje stranke nazadovale v korist predvsem liste „Per Trieste“. — Kdo je ta lista? — Pred dvema letoma so nabrali 60.000 glasov proti osimskemu sporazumu, predvsem proti njegovi gospodarski zasnovi. Slovenci na listi niso zastopani, pač pa so kandidati „Per Trieste“ prišli od vseh strank od DC do socialistov — razen KPI.

Tudi v dolini Aoste so avtonomisti zabeležili uspeh ter podvojili število glasov, s tem pa dobili relativno večino (24,7 procentov).

● Pri deželnih volitvah je slovenska skupnost zabeležila v Ka-

● nalski dolini uspeh, ki ga moremo imenovati senzacionalnega: ● 154 glasov v dolini, ki je bila ● od mnogih že odpisana in kjer ● je bilo pri prejšnjih volitvah za ● beležiti le okoli 30 glasov.

V deželnem zboru Furlanije-Julijske krajine bosta zastopana ponovno dva slovenska predstavnika: poleg dr. Draga Štoka je bil izvoljen na listi KPI tudi Slovenec Boris Iskra.

V tržaškem občinskem svetu pa je bila senzacija perfektna, ko je dobila lista „Per Trieste“ relativno večino: 24,7 procentov glasov in 18 od 60 mandatov. Najhuje je bila poražena na račun protiosimske liste DC, ki je dobila le 25,9 % ter izgubila 5 sedežev: v novem občinskem svetu jih bo imela le 17 (doslej 22). Polovico sedežev so izgubili tudi neofašisti (4 od 8) ter socialisti (2 od 4), socialdemokrati pa so skoraj izginili in imajo le več enega zastopnika namesto doslej štirih. V tem preobratu je uspelo Slovenski skupnosti obdržati svoj mandat.

Kako bo šlo naprej? — V deželnem merilu dosedanja koalicija med DC, socialdemokrati ter republikanci nimajo več večine ter potrebujejo vsaj še en glas. Docela zavožen pa je položaj v Trstu: opazovalci so si v svojih prognozah edini, da bo sestava večine v občinski sobi nemogoča in že vidijo prihod vladnega komisarja.

V volilnem boju so nastopili tudi zastopniki koroških Slovencev: član predsedstva Karel Smolle je med drugim govoril na volilnih se-

stankih v Doberdobo, Nabražini ter v Sovodnjah. Poudaril je pomen samostojnega političnega nastopanja ter samopomoči v boju za narodne pravice.

● Velik uspeh za Slovensko skupnost tudi v Gorici: SSK je tam ● dobila prvič mandat. V občinskem svetu bo ta mandat imela ● Marija Ferletič.

Pomagajmo si sami!

Pomagajmo si sami, če država, dežela in občine nočejo! Na naših lastnih hišah nam nihče ne more prepovedati, da namestimo tablo s hišno številko v obeh deželnih jezikih, torej tudi v materinskem. Koroška dijaška zveza je lani sprožila tozadevno akcijo, sedaj pa je tako daleč: prvi privatni napisi visijo na slovenskih hišah ter na takih, katerih je enakopravnost slovenščine srčna zadeva. Na sliki: družina Zablatnik v Biljovsu pri Bilčovsu je naročila takšen napis. Sin Miha ga ravno pritrdi. — Interesenti, ki prav tako hočejo z dvojezičnim napisom na lastni hiši dati državi in deželi lep vzgled, naj javijo svojo željo Koroški dijaški zvezi, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Na razglednico naj napišejo svoje naročilo ter kraj in hišno številko.

Solidarnostni komiteji: nov časopis za vseavstrijsko informacijo Nemcev

Odpor proti avstrijski manjšinski zakonodaji tudi eno leto potem, ko je začela veljati, ni utihnil. To najboljše dokazuje prva številka novega časopisa, ki so ga začeli izdajati solidarnostni komiteji za pravice manjšin v Avstriji in katerega prva številka je izšla prav za prvo obletnico odredb k zakonu o narodnih manjšinah, 1. julija. Časopis, ki bo od jeseni naprej izhajal redno (najbrž mesečno), se imenuje **Einheit**, v naslovu pa nosi še dodatna imena: Enotnost, Jedinstvo, Egyseg in Svornost, torej v jezikih vseh manjšin v Avstriji.

Prva številka na 8 straneh velikega formata prinaša vrsto poročil in zapisov. Med njimi velja posebej omeniti članek „Kreiskys Ladenhüter“, ki se bavi z mrtvorojenimi manjšinskimi sosveti in prikazuje, kako avstrijska vlada z medom in bičem skuša spodnesti dosledno odklonilno stališče manjšinskih organizacij v Avstriji proti temu in-

strumentu zasmehovanja manjšinskih pravic. Posebno mesto zavzemajo pogovori s predsednikom NSKS, dr. Matevžem Grilcem, s predsednikom ZSO, dr. Francijem Zwitterom in predsednikom Hrvatskega akademskega kluba, Jurico Csenarjem. Novost predstavlja tudi zgodba v treh slikicah, kratek strip „France, der Postbeamte“, ki naj bi poleg ostale slikovne opreme poživljal časopis.

Brez dvoma bo časopis velika obogatitev solidarnostnega dela med avstrijskim prebivalstvom, ki mu bo z živim poročanjem o življenju in delu manjšin približal njihove pravične zahteve po enakopravnem obravnavanju in s tem šovinizmu jemal podlago. Seveda pa časopis lahko naročijo tudi slovenski bralci, in sicer na naslovu: Grazer Solidaritätskomitee für die Rechte der Minderheiten, Theodor Körnerstraße 49.3/13, 8010 Graz.

ŐVP „raziskuje“ koroško dvojezičnost

Koroški črni parlamentarci v manjšinskem vprašanju ne pridejo do miru. Poslanci Deutschmann, Suppan ter strokovnjak Ermacora so stavili vsem ministrom vprašanje, ali so glede izpolnitve zakona o narodnih skupinah izdali odloke na pristojna mesta.

Urad zveznega kanclerja je dejal, da je izdal odlok na vsa ministrstva ter na urad koroške deželne vlade, ki bazira na svojemčasnem tristranskem razgovoru. — Obrambni minister je naslovil dva odloka na komando armade, na koroško vojaško poveljništvo ter na vojaško obveščevalno službo, ki zadenejo podrobnejšo razlago k uradnemu jeziku. — Socialni minister Weißenberg je posredoval odlok delovnemu uradu za Koroško. — Pravosodni minister je dostavil kanclerjev odlok vsem koroškim sodiščem. — Finančni minister Androsch je poslal kanclerjevo okrož-

nico na deželno finančno direkcijo za Koroško ter na carinski urad Celovec kot finančno oblast prve instance ter na vse carinske urade ter oddelke carinskega nadzora v okrajih Beljak dežela, Celovec dežela, Velikovec, Pliberk, Jezersko, Ljubelj, Področica, Podkoren ter Podklošter. — Pri deželni finančni direkciji kot oblasti prve stopnje je

slovenščina pripuščena. Izvršni organi naj bi se posebej šolali.

Tako daleč odgovor, ki smo ga povzeli preko koroškega črnega lističa. Zanimiv pa je bil naslov v Volkszeitung: „Koroška: Slovenščina sedaj uradni jezik pri uradih?“ — Morda uredniki tega lističa mislijo, da postane slovenščina kvečjemu pomožni jezik, če že kje najde dostop v urade?

Tito je sprejel koroške Slovence

Ob 11. kongresu ZK Jugoslavije je predsednik Josip Broz Tito sprejel tudi delegacijo koroških Slovencev ter delegacijo SKGZ v Trstu. Člani delegacije: za NSKS podpredsednik Fridi Sabotnik ter odbornika Franc Wedenig ter Janko Kulmež, za ZSO predsednik dr. Franci Zwitter, tajnik Feliks Wieser ter gl. urednik Rado Janežič. Ob koncu 11.

kongresa so sprejeli tudi resolucijo, ki se ukvarja z mednarodnim sodelovanjem. V njej je tudi rečeno, da predstavljajo manjšine velik pomen kot most za medsebojno sporazumevanje, rečeno je tudi, da dobre odnose do Avstrije moti asimilacijska politika napram koroškim Slovincem ter gradiščanskim Hrvatoma.

Prejšnji teden se je v Beogradu končal 11. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Potrdili so smernice, ki so že leta vodila jugoslovanske politike: samostojna neodvisna pot v samoupravni socializmu, neuvrščenost, boj za znižanje napetosti v svetu, povezan tudi z bojem za pravičnejšo družbeno in gospodarsko ureditev, podpora osvobodilnim gibanjem, boj proti hegemonizmu, imperializmu, neokolonializmu ter rasizmu.

Politični položaj Jugoslavije je danes umirjen, država uživa predvsem po zaslugi predsednika maršala Josipa Broza — Tita mednarodni ugled, v gibanju neuvrščenih ji pripada vodilna vloga. Predsednik Tito uživa v svetu velik ugled kot vodja jugoslovanskih protinacističnih borcev za osvoboditev in celovitost države — jugoslovanski partizani so osvobodili domovino v letih 1941—1945 sami, brez tujih sil, Tito je bil vsa ta leta na bojišču, večkrat v oklepu nacističnih in fa-

Pred 30 leti - prelomnica v svetovni politiki

šističnih sovražnikov. Sovražnikova številčna in materialna premoč je sicer mogla sekati globoke rane, uničevati ljudi in deželo, ni pa mogla streti moralne premoči narodov in narodnosti, ki so se bojevali z vso odločnostjo in skrajno zagrizenostjo za svobodo. Krvava leta 1941—1945 so bila trda vojaška, moralna in politična šola; pa še kako potrebna za povojno obdobje.

Kot so se jugoslovanski narodi osvobodili sami, tako so hoteli tudi sami uživati sadove zmage nad nacizmom, sami po svojem spoznanju in prepričanju oblikovati prihodnost. Oboje ni bilo pogodu sili in njenemu voditelju, ki sta si lastila edino pravilno spoznanje, edino resnico. „Veliki brat“ je očitaval Titovi Jugoslaviji izdajstvo marksizma-leninizma, sovražno politiko do Sovjetske zveze, pustolovščine v notranji in zunanji politiki, hude napake v kmetijski politiki, skratka, karkoli se je odvijalo in razvijalo v Jugoslaviji, vse je bilo skrajno pohujšljivo in pregrešno.

Treba je bilo spraviti krivoverce na pot resnice in edinega pravilnega spoznanja; z „dobrohotnimi“ nasveti, prigovarjanjem, svarili, če treba z grožnjami, pritiskom. Stalin, ki je leta 1948 spravljal še Čehoslovaško pod svojo edino oblast, je hotel naposled ukrotiti tudi upornega neposlušnega „palčka“ na Balkanu.

Pri seji centralnega komiteja Komunistične partije Jugoslavije 12. aprila 1948 je Tito jasno povedal, da tu ne gre toliko za ideološka vprašanja, za teoretične razprave, temveč v prvi vrsti za odnose med dvema državama, za odvisnost ali neodvisnost.

Spor se je stopnjeval čedalje hujše, dokler ni bila 28. junija 1948 objavljena tista znana resolucija Kominforme, naslednice Kominterne, razpuščene leta 1943. KPJ je bila izključena, bilo je kot kako

srednjeveško izobčenje, povezano s pozivom na sveto vojsko proti krivovercem. Resolucijo so podpisale KP Sovjetske zveze, Bolgarije, Romunije, Madžarske, Čehoslovaške, Poljske, Italije in Francije, ki so pozvale „zdrave sile“ v Jugoslaviji, naj ustanovijo „novo internacionalistično vodstvo“.

Sledilo je obdobje napadov, zmerjanj, čedalje očitnejših groženj, sledila je popolna gospodarska blokada, Stalin je hotel Jugoslavijo izgladovati, skušal je streti „titoiste“ z rovarjenjem in spletkami, vsa sredstva so mu bila prav, tudi vojaškega vdora ni bilo izključiti. Dokumenti iz tistega časa — v kolikor so na razpolago in objavljeni — so zanimivi in srhljivi, bolj kot katerakoli kriminalka. Kriminalne so bile tudi poti in metode, po katerih je Stalin skušal zmlati Jugoslavijo; Tita in njegove sodelavce so zmerjali „morilce“, „revizioniste“, „vohune“, „sovražnike ljudstva“, „fašiste“ pa še marsikaj, kar bi bolj spadalo v slovar psovk kot v diplomatski jezik.

Mali David se ni dal ustrahovati od velikana Golijata. Jugoslavija je zdržala tudi to vroče obdobje hladne vojske. Na pomoč — in te je bila država potrebna spriči grozotnih posledic druge svetovne vojske — so priskočile zahodne sile, predvsem ZDA. Toda kot Jugoslavija ni hotela postati kolonija Stalinovega imperializma, tako si tudi ni dala ukazovati poti od zahoda. Bila je hvaležna za pomoč, jo radevolje sprejela, saj je je bila krvavo potrebna, ni pa bila pripravljena za nikakršne politične koncesije.

Poraza leta 1948 sovjetsko vodstvo ni moglo preboleti nikdar. Leta 1955 je sicer Nikita Hruščov podpisal Beograjsko izjavo, s katero je sovjetsko vodstvo priznalo enakopravne odnose med obema komunističnima partijama in se sprijaznilo s samostojno jugoslovansko pot

jo v socializmu. Dejansko pa so vztrajali kremeljski gospodarji pri vsebini resolucije iz leta 1948, kar dokazuje govor Hruščova na zasedanju vzhodnonemške SED 10. julija 1958 v Berlinu, pa tudi tkim. Brežnjeva teorija (omejena suverenost socialističnih držav, proletarski internacionalizem) i. dr. Edinstvenega geopolitičnega in strateškega položaja SFR Jugoslavije ni treba posebej poudarjati. Pa tudi razvoj v mednarodnem komunizmu je šel po letu 1948 po poteh, ki se ne ujemajo preveč s predstavami kremeljskih gospodarjev. Leta 1956 so sovjetske čete zatrlle madžarski upor, malo navrh sta se sprevrgli v Moskvo Albanija in Kitajska, sledila je Čehoslovaška 1968 z vsemi tragičnimi in daljnosežnimi posledicami; francoska, še bolj pa italijanska KP sta se oddaljili od „rdečega Vatikana“, da španske sploh ne omenjamo. Pa tu

di znotraj vzhodnega bloka skuša Romunija — čeprav na znotraj stalinistična — igrati, vsaj na zunaj, nekoliko bolj samostojno vlogo.

Samostojna, samoupravna jugoslovanska družbena ureditev je za mnoge države v Tretjem svetu primer, kako je tudi možno oblikovati državo. Samo primer seveda, kajti kot so Jugoslavlani ubrali lastno pot, tako jo morajo poiskati tudi voditelji tistih držav. Pač pa je boj jugoslovanskih narodov in narodnosti za svobodo in neodvisnost med drugo svetovno vojsko in po njej vzgled mnogim osvobodilnim gibanjem.

Posledice političnega potresa leta 1948 je bilo čutiti kajpak tudi na Koroškem. KPÖ je izključila po naročilu velikega stalinističnega brata vse slovenske „titoistične“ člane in se vključila poslušno v gonjo proti samostojni jugoslovanski poti v socializmu... Fridi Sabotnik

„DVOJEZIČNOST JE BOLJŠA“

Pretekle tedne so viseli tudi po Celovcu plakati „zweisprachig ist besser“, ki jih je izdal dunajski solidarnostni komite za pravice in pospeševanje hrvaške in slovenske narodnostne skupnosti v Avstriji. Pa se je zgodilo, da so celovski šolarji pobirali v tem času po cestah darove za Rdeči križ. Naleteli so tudi na tajnico Krščanske kulturne zveze, ki je imela na svoji denarnici nalepljen nalepek „zweisprachig ist besser“. Ko je segla po denarnici, so zbiratelji videli tudi to nalepko in se zahvalili lepo dvojezično: „Danke/hvala“ za sprejeto darilo. Tajnica KKZ je v prvem hipu mislila, da so to dijaki slovenske gimnazije in jih je nagovorila v slovenščini, kar pa niso razumeli. Šolarka je odgovorila, da zna samo nekaj besed slovensko, ki jih pa rada uporablja, ker je pač „zweisprachig besser“.

Ob robu povedano:

Svojevrsna sosesčina

Nemški nacisti so nekaj časa sploh trdili, da Slovencev ni. Slovenci so bili zanje „eigensprachige Kulturdeutsche“. Tega nestvora v slovenščino sploh ni mogoče prevesti, opisati ga je mogoče z „ljudstvom, ki sicer govori lasten jezik, a je po kulturi nemški“. Turki zanikavajo obstoj kurdskega naroda v vzhodni Anatoliji, namesto njega baje živijo tam „gorski Turki, ki so turški jezik pozabili“.

NT je objavil v prejšnji številki zadnje nadaljevanje feljtona „Od popisa do taborišča“, ki ga je napisal beograjski časnikar Milan Nikolić. Bralci so se mogli prepričati o trpljenju in preganjanju Makedoncev v Bolgariji, državi, ki se šteje sama in ki jo štejejo nekateri med najbolj napredne na svetu.

Makedonsko vprašanje je bilo prisotno tudi na 11. kongresu ZKJ v Beogradu. Bolgarski zastopnik Stanišev je seveda govoril tako, kot govorijo zastopniki vladajoče bolgarske oblasti in zagovorniki njene reakcionarne in mračnjaške asimilacijske politike, ki ima že dobro stoletno tradicijo. Makedoncev ni, je pribil, v Bolgariji, tam živijo vsevpred samo Bolgari. Po uradnem bolgarskem mnenju Makedoncev sploh ni, tudi ne v Jugoslaviji. To so sami Bolgari (isto je trdil pred kratkim v dunajskem dnevniku „Die Presse“ tudi neki Kühnelt-Leddihn).

Vsiljuje se torej vprašanje, koga Bolgari tlačijo v kacete zaradi boja za pravice makedonske manjšine v Bolgariji. Pa menda vendar ne Bolgarov samih.

Neki marksistični klasik je izjavil pred dolgimi leti, da narod, ki druge narode zatira, sam ni svoboden. Velja nemara prav isto tudi za Bolgare... ježek

Soweit war die Sorge für die Sprachbedürfnisse im Sprengel des Oberlandesgerichtes Graz gediehen, als das Staatsgrundgesetz über die allgemeinen Rechte der Staatsbürger und namentlich der Grundsatz der Gleichberechtigung aller landesüblichen Sprachen im Amt und öffentlichen Leben feierlich verkündet wurde. Durch diese Emanation der Gesetzgebung wurde die Wirksamkeit der vorherzeichneten Justiz Ministerial-Erlässe sicherlich nicht eingeschränkt. Im Gegenteil stellten sich dieselben nun auch im Sinne des Art. 11 des gleichzeitig ergangenen Staatsgrundgesetzes über die Ausübung der Regierungs- und Vollzugsgewalt, als Verordnungen und Befehle der mit der Durchführung der Justiz-Einrichtungen betrauten obersten Staatsbehörde dar, deren Befolgung auch für die Justiz-Behörden umso unabwieslicher erschien, als der nun schärfer definierter Begriff der Gleichberechtigung aller landesüblichen Sprachen auch die Aufgabe und Verantwortlichkeit der Vollzugsgewalt offenbar verschärfte und als nun namentlich auch der letzte Zweifel darüber schwinden mußte, daß die gleiche Sprachbehandlung, immer innerhalb der Grenzen des Erreichbaren, als ein verbürgtes Recht und nicht mehr bloß als ein Auskunftsamt in der Not, d. i. als ein individuelles Zugeständnis an den Nationalen, der keine andere Sprache versteht, in Anspruch genommen werden konnte.

Die Regierung hat sich bisher nicht veranlaßt gefunden, in mehrsprachigen Ländern zur Durchführung der Gleichberechtigung der Sprachen vor Gericht, den Weg der Gesetzgebung zu betreten, beziehungsweise in einzelnen Ländern im Anschluß an das historisch gewordene und Eingelebte, in anderen Ländern aber im Anschluß an das erst im Fluß Befindliche — bestimmte Normen des Vorganges für die Sicherung des gegebenen Zieles vorzuzeichnen. Sie hielt es im Allgemeinen auch nicht für geboten, durch Verordnungen in die naturgemäße Entwicklung der gerichtlichen Praxis einzugreifen und hat von dem Verordnungsrecht nur zu dem Ende Gebrauch gemacht, um auf die Abstellung der dringendsten Beschwerden und auf die Erzielung eines gleichförmigen Vorganges hinzuwirken.

Im Sprengel des Oberlandesgerichtes Graz aber, wo die in bestimmten Landesteilen neben den Deutschen in dichten Gruppen wohnenden Slowenen in neuerer Zeit zu einer solchen Ausbildung und Verbreitung ihrer Schriftsprache gelangt sind, daß dieselbe auch für den Gebrauch vor Gericht als anstandslos geeignet sich erweist, sind die Gerichte in der Anerkennung dieser Tatsache, welche bewirken muß, daß die im Sinne des § 13 der allg. Ger. Ordg. „landesübliche Sprache“ auch zu einer den im Sinne des § 4 des Ge-

26

Aus dem Wilajet Kärnten

setzes über das Verfahren außer Streitsachen „bei Gericht üblichen Sprachen“ werde noch immer zurückgeblieben und es ergibt sich für das Justiz-Ministerium, dieser vermiften Anerkennung auf administrativen Wege auch bei den Gerichten zum Durchbruch zu verhelfen.

Dabei halte ich als Leiter des Justiz-Ministeriums am Standpunkt fest, den das Justiz-Ministerium seit 20 Jahren in seinen Verfügungen als den richtigen anerkannt hat, daß es nur der Regierungs- und Vollzugsgewalt, auf Grund der ihr allein im vollen Umfange zu Gebote stehenden Hilfsmittel und Quellen zusteht, das Faktum festzustellen, wie weit die Entwicklung der slowenischen Sprache und deren Eignung für den gerichtlichen Gebrauch gediehen sei, daß dagegen die Gerichte nicht berufen sind, dieses Faktum von Fall zu Fall einer Untersuchung zu unterziehen, und der Eventualität widerspruchsvoller Entscheidungen auszusetzen, sondern daß den Gerichten obliegt, das von kompetenter Seite ein für allemal festgestellte tatsächliche Verhältnis, ihren richterlichen Amtshandlungen zu Grunde zu legen.

Überhaupt halte ich es nicht für die Aufgabe der Gerichte, einer Sprache, welche die Staatsverwaltung als eine landesübliche anerkannt, den ihr durch das Gesetz verbürgten Zutritt zu Gericht dauernd zu verwehren, und wenn die Gerichte slowenische Eingaben bloß aus dem Grunde a limine abweisen, weil der Überreichende auch deutsch versteht, so erblicke ich darin zwar ein einfaches, aber keineswegs ein gesetzliches Mittel, um die ganze Frage der Gleichberechtigung a limine abzuweisen.

Von diesen Erwägungen geleitet und sorglich bemüht, vorläufig nur den auffälligsten, jeden weiteren Fortschritt zu einer gedeihlichen Lösung hemmenden Übelständen zu begegnen, dagegen eine vorzeitige Erlassung bindender Normen dort zu vermeiden, wo noch immer erwartet werden kann, daß eine aufgeklärte Praxis von mehreren offenen Wegen den besten auffinden und einschlagen werde, — beschränke ich mich zur Zeit auf die nachfolgende Verfügung.

Für den Gebrauch der slowenischen Sprache bei Gericht

sind im Herzogtum Krain, in dem Gerichtshofsprengel Cilli des Herzogtums Steiermark, dann in den slowenischen und sprachlich gemischten Gerichtsbezirken des Herzogtums Kärnten (somit in allen drei Ländern Krain, Steiermark u. Kärnten gleichförmig!) die Bestimmungen der Justiz-Ministerial-Erlässe vom 15. März 1862 Z. 865 Präs., vom 20. Oktober 1866 Präs. und vom 5. September 1867 Z. 8636, 9396 maßgebend und haben sich alle Gerichte in Zukunft genau nach diesen Bestimmungen zu benehmen.

Insbesondere muß ich fordern, daß die Bestimmung des Absatzes 4 des zuerst erwähnten Erlasses vom Jahre 1862, welche allgemein angeordnet, daß Eingaben, die in der slowenischen Sprache überreicht werden, anzunehmen sind, sowie die ergänzende Bestimmung des nachgefolgten Erlasses vom Jahre 1866, welche zu diesen Eingaben alle in Civil- und Strafsachen vorkommenden Eingaben und namentlich die Rechtsklagen zählt, strenge befolgt, und daß diese Befolgung nicht weiter auf den Fall eingeschränkt werde, daß die überreichende Person des deutschen nicht mächtig ist.

Infolge Auftrages des hohen Ministeriums werden von dieser Justiz-Ministerial-Verordnung das Oberlandesgericht, sämtliche Gerichte in Krain und im Sprengel des Cillier Gerichtshofes, ferner die Gerichte in Kärnten mit gemischter Bevölkerung zur Darnachachtung in Kenntnis gesetzt.

VI. Der Just. Min. Erlass vom 8. 4. 1883 Z. 4224 an das Oberlandesgericht Graz stellt fest, daß die mit den oben erwähnten Sprachenerlässen den Gerichten auferlegte Pflicht, slowenische Eingaben soviel wie möglich in der gleichen Sprache zu erledigen, nicht bloß für die Gerichte erster Instanz in den slowenischen Gegenden des Grazer Oberlandesgerichtssprengels, sondern auch für das Obergericht gilt, sobald es als 2. Instanz in den gedachten Gegenden in Betracht kommt.

VII. Der Min. Erlass vom 21. 7. 1887 Z. 12118 an das Präsidium des Oberlandesgerichtes Graz schärft ein, daß in allen slowenischen Gegenden dieses Oberlandesgerichtssprengels die Eintragungen in das Grundbuch dann, wenn das Grundbuchgesuch in slowenischer Sprache verfaßt ist, in dieser Sprache zu erfolgen haben.

(Dalje prihodnjič)

Dejavnost KDZ v preteklem šolskem letu

Za okvirni program si je stavila KDZ po zadnjem občnem zboru za prvo poslovno leto:

- zboljšanje imiča slovenščine,
- prijave k dvojezičnemu pouku,
- vzemimo si pravice, ki jih moremo.

ZBOLJŠANJE IMIČA SLOVENŠČINE

Na 8. Koroških kulturnih dnevih je dokazala delovna skupina dr. Erika Prunča na podlagi raziskave časopisov, da ima pojmi slovenski na Koroškem zelo negativen imič. KDZ je ta problem podrobno obravnavala na svoji klavzuri v Tinja in sprejela sklep, da bo agitala zaboljšanje imiča slovenščine. Predvsem tudi zato, ker je to za večjo prijavo otrok k dvojezičnemu pouku nujno potrebno. V ta namen je priredila KDZ dve šolanji, na katerih so se člani uvajali v agitacijo zaboljšanje imiča slovenščine. Veliko težo polaga program zaboljšanje imiča na osebno in skupinsko agitiranje. Povsod, kjer je, skuša agitator vplivati na zavest sodeželana(ov), in to nepretrgoma. Pri tem se naglašajo pozitivnost znanja dveh jezikov, predpogoj za razumevanje, toleranca, razlika med jezikom in svetovnonazornostjo; agitira se proti temu, da je učenje slovenščine hkrati že ideološko priznanje. Vpliv na nositelje oblasti, da se uporablja slovenščina v pozitivnem smislu. Tozadevno je na nepretrgoma opominjanje zastopnika KDZ dobila pri mladinskem referatu za Koroško tudi slovenščina isto mesto kot italijanščina in angleščina; namreč da dobijo mladinci do 26. leta povrnjenih polovico stroškov za učenje enega od teh jezikov.

Od vsega začetka KDZ močno podpira akcijo dunajskega solidarizacijskega komiteja: DVOJEZIČNO JE BOLJE. Pa tudi sama je KDZ v tem smislu izdala nalepke z napisom SLOVENŠČINA TVOJA PREDNOST — SLOWENISCH DEIN VORTEIL.

PRIJAVE K DVOJEZIČNEMU POUKU

Na raznih predavanjih in pisanjih se tudi od Slovencev zbujajo pesimistični vtisi, češ proti navedenemu prijavi k slovenščini ne moremo nič narediti. Smo pač diskriminirani. KDZ ni tega mnenja. Vsak, ki je diskriminiran, se lahko tudi brani in dela za svoje hotenje propagando. Predpogoj za prijave k dvojezičnemu pouku je gotovo zboljšanje imiča slovenščine. Vendar ima relativno velik uspeh tudi obisk staršev dotičnih otrok, razgovori s starši, opozarjanje na prednosti znanja dveh jezikov kot podlaga za nadaljnje razumevanje in učenje drugih jezikov. Veliko važnost polaga KDZ tudi na pozitivno obnašanje svojih članov v domačih občinah, kar je samo na sebi že propaganda za slovenščino in Slovensko gimnazijo. Jasno pa je, da ne gre brez tega, da obiščemo s formularjem za prijavo k slovenščini v roki dotične osebe na samozavesten in ne beraški način, kjer ne prosimo, temveč nagovorimo za prijavo starše s opozorilom na prednosti znanja slovenščine. Pri tem agitiranju je nujno, da posvetimo tudi nekaj časa razliki med narečjem in pisanim jezikom, da primerjamo uporabo teh v nemščini z uporabo v slovenščini.

VZEMIMO SI PRAVICE, KI JIH MOREMO

Vsem nam je jasno, da še nimamo pravic, ki nam grejo. Vsem nam pa še ni znano, da si lahko

del pravic, čeprav nam niso oficalno dovoljene, sami vzamemo. Take pravice so: uporaba slovenščine pred uradi, pred raznimi uradniki, slovenska korespondenca, del topografskih napisov, ki so na naši privatni lastnini, uporaba slovenščine pred sodnijo. Ravno pri uporabi slovenščine pred sodnijo je KDZ razočarana nad vodstvom koroških Slovencev, ki si teh pravic konsekvntno ne vzame.

V smislu izpolnjevanja tega skle-

Srečanje KDZ z mladinskim klubom Celje 10. in 11. junija

pa je dosegla KDZ že prve uspehe. Po enoletni borbi članov KDZ dobi danes vsak, ki zahteva slovenski poziv na nabor, poziv v slovenščini in tolmača pri naboru. Seveda s tem naša pravica še ni do celja izpolnjena, kajti Slovenec mora svojo pravico izrecno zahtevati, ne izpolni se mu avtomatično. Po dobri boji se bje v tem času z oblastmi, ki so pristojne za civilno službo.

Jasno je, da mora vsak, ki začne boj, — ki si neko pravico enostavno vzame, — računati s tem, da ga bodo skušali ustrahovati, celo, da bo nastradal. Vendar vsa leta zelo radi govorimo o boju, boju, boju... očitno pa vidimo pri tem le zmago, ki po boju sledi. Da pa so za boj bile in bodo še vedno potrebne žrtve, se moramo zavedati in iti čim prej konkretno v boj, ne samo verbalno.

Akcija: „dvojezičen hišni napis“ se na žalost šele sedaj uresničuje. Žalostno pa ni tako, da z enoletno zamudo, temveč, da je bilo to akcijo mogoče uresničiti šele danes, je vzrok v tem, da KDZ nima sredstev, da bi dvojezične hišne napise založila. Od osrednjih organizacij pa za take ideje in način boja ni interesa, niti podpore.

INTERESNA SKUPNOST LUTKE MLADJE

Preteklo šolsko leto je prineslo za naše lutkarje največ težav. Najprej jim je učni načrt onemogočil nastopanje med tednom, ker ni bilo dneva, ko bi imeli vsi igralci

prost popoldan. Brez lastnega prevoznega sredstva, so se težave še povečale. V preteklih letih je imela KDZ s prevozom izredno smolo. Bus podjetja Sienčnik, ki je bil lutkarjem zastoj na razpolago, se je pri gostovanju v Sloveniji totalno poškodoval. Pa tudi bus, ki ga je dajal hotel Korotan zelo ugodno, je po nesreči neuporaben. Kljub težavam se je lutkarjem posrečilo ponesti igrice „Užaljeni medvedek“ po celi Koroški in žeti lepe uspehe tudi v Sloveniji in Ita-

v Sloveniji je naletela IS oder mladje na dober aplavz.

VKLJUČEVANJE V KOROŠKO DRUŽBO

Mladinski referat za Koroško je pozval v okviru „Woche des darstellendes Spieles“ od 12. do 16. junija vse laične mladinske odrske skupine, da nastopijo pred komisijo, ker ima namen boljše skupine pospeševati preko različnih forumov in mest na Koroškem, ki se s tem ukvarjajo. V sredo, 14. junija 1978, sta nastopili interesni skupnosti Lutke mladje in Oder mladje v dvorani pedagoške akademije in s predvajanjem svojih iger doseglo priznanje in zelo dobro oceno. Mladinski referat prof. Adlassnig in znani odrski specialist Mesching sta bila od kvalitete nastopa presenečena in bosta skupini pospeševala.

Mesto Celovec je letos v okviru „Woche der Begegnung“ posvetilo prvič en dan mladinskim organizacijam, ki so lahko en dan same oblikovale. Tu je sodelovala tudi KDZ. Soorganizirala je pohod in srečanje mladih obeh narodnosti v Selah skupno z Alpenvereinom in nemškimi skavti. Pri glasbenem delu je na pobudo KDZ sodelovala „Tamburaška skupina Hodiše“. Mladi slovenski pesniki (Janko Ferk, Maks Domej, Jože Nedved) in aktivisti (Sigi Kolter, Treza Wa-

v zadnjem času bolj aktiven. Poleg predavanj in razgovorov z raznimi literati, je izdal v sodelovanju s SIC-om pesniško zbirko Janka Ferka: „hladni ogenj“. Na pobudo kulturnega odseka in animacije k pisanju, se število dijakov, ki se skušajo v pisanju, veča; problem pa nastaja bolj v tem, da razen prof. Messnerja, prof. Kovačiča in prof. Spielera-jeve ni človeka na gimnaziji, ki bi se z mladimi talenti bolj podrobno bavil in jim stal ob strani. Politični odsek to leto ni bogve kaj naredil. Njegovo nalogo je sicer soizvajal odbor ISS, vendar bo treba gledati, da ta odsek, ki je bil vedno najbolj agilen, ne bo zamrl.

INTERESNA SKUPNOST PROBLEMI

Ta interesna skupnost ima največje probleme s tem, da nima dosti denarja. Po materialu bi lahko izdajala mesečnik, vendar inseratni oddelek še ne funkcioniira tako, da bi bila finančna podlaga zagotovljena. V zadnjih 3 številkah je izšla priloga: „Repek — satirični list za najbolj neumne koroške Slovence.“ „Repek“, ki je bil najprej mišljen kot enkratna reakcija na satirični list „rilec“, je postal samostojna komponenta PROBLEMOM, in predstavlja za vsakega člana oz. dopisnika možnost izražanja na satiričen način. Ta priloga „repek“ je v zadnjem času razburkala pre-

kounig, Krista Krušic) pa so sodelovali pri prireditvi skupine iz „Literaturkaffee-ja“ v Celovcu in imeli dober uspeh.

INTERESNA SKUPNOST ODER MLADJE

Po dolgih letih se je spet posrečilo poživiti odrsko dejavnost med dijaki Slovenske gimnazije. S pomočjo Krščanske kulturne zveze in seveda pripravljenostjo igralcev se je naštudirala lani v počitnicah in jeseni spevoigra: „Plesoči osliček“. Danes pozna to igrico že večina otrok po Koroškem, ker so z njo prerajžali že večji del južne Koroške. Pa tudi pri svojih gostovanjih

INTERESNA SKUPNOST SREDNJEŠOLCI

Ta interesna skupnost je najbolj nastradala, ker to šolsko leto mladinski klub KDZ ni obratoval; ni mogel obratovati, ker ni bilo prostora. Tako je bilo treba iskati izhodišča, ki pa zaradi poprečnega neinteresa za mladinsko delo niso našli nikjer na naklonjena ušesa.

Izmed odsekov je v preteklem letu bil najbolj aktiven športni odsek. Kulturni odsek je postal predvsem

cej prahu, tako da dobiš človek vtis, da je pod tem prahom dejansko gnoj, ker zaradi prispevka v kakem satiričnem listu človek z normalnimi odnosi ne zgubi živcev. Prav tale reakcija na „repek“ pa nas koroške Slovence tudi opozarja, kako malo tolerance in demokracije vlada med nami koroškimi Slovenci.

Ker prihaja mnogo kritike na račun tega, da Problemi nimajo stalne iste linije, dajemo sledeči odgovor: Pri Problemih vlada maksimalna možna svoboda pisanja. Razen žalitev, laži in gramatikanih napak se ne zavrne ničesar. To podlaga pa imajo Problemi zato, ker na Koroškem ni lista, ki ne bi imel precejšnje cenzure. KDZ pa se tudi trudi, da beseda pluralizem ne ostane retorični argument, temveč da se pluralizem v KDZ tudi izvaja.

INTERESNA SKUPNOST MLADI DELAVCI

V svojem samorazumevanju je KDZ zapisala, da se ne more razumeti samo kot organizacija, ki nagovarja mlade koroške Slovence kot Slovence, temveč mora videti in upoštevati tudi ostale socialne komponente, ki vplivajo na življenje teh mladih. Interesna skupnost mladi delavci je nastala iz potrebe, ker je mladinski klub KDZ zajemal že precejšnje število mladih slovenskih delavcev, ni jih pa upošteval (Nadaljevanje na 7. strani)

Magda Koren, predsednica KDZ

Jurij Perč, predsednik ISS-KDZ

Anica Plesnik, predsednica ISMD-KDZ

Libuče: neizprosna smrt mladega dekleta

Posloviti se je bilo treba od mladega življenja. V letih polnih načrtov in upanja je odšla za večno ljubljena Anamarija Logar, stara komaj 21 let. Doraščajoče življenje je zadela huda bolezen — tumor v glavi. Po hudi operaciji je znova začela upati na ozdravitev, ko se je njeno zdravstveno stanje za kratek čas vidno poboljšalo. Toda to ni trajalo dolgo. V boju trpljenja med življenjem in smrtjo je smrt zmagala. Dne 12. junija je svojce za vedno zapustila. Pokopali so jo na pokopališču v Libučah. Številna udeležba pri pogrebu je izpričala globoko sočutje napram žalujoči družini. Pogrebni obred je imel kaplan Franci Valentinič iz Pliberka ob asistenci Marka Jerneja, provizorja na Kostanjah.

Mlada duhovnika sta pogrebne obrede zelo častno opravila. V svojem nagovoru, ki je bil za družino in za vse žalujoče poln tolažbe in globoke vernosti, je Franc Valentinič med drugim dejal:

„Naše življenje visi na niti. Naravno je, da človek skuša to tanko nit oviti, preplesti in otditi s svojimi lastnimi nitmi. Toda vprašanje ostane, ali mu to uspe? Priznati mora, da ne. Svetopisemske besede iz preroka Izaija pričajo o tem:

„Nit mojega življenja se pretrga, kakor bi jo tkalec odsekal in dom mojega telesa se podere.“ Ob krsti se lahko zavedamo tega, da so našemu življenju in našemu času postavljene meje. Svojega življenja nimamo v lastnih rokah. Naše življenje je v božjih rokah, on je tkalec našega življenja.

To spoznanje nas pa nikakor noče vznemiriti, temveč le nakazati, da je ON večji in mogočnejši kot mi in smrt. Imamo lahko upanje, da bo rajna preko tega živ-

ljenja zaživela novo življenje kljub dejstvu telesne smrti. Kristus jo bo sprejel. Ravno v tem njenem trpljenju, ki ga je prenašala zavestno in pri najboljšem umskem stanju je postala podobna Njemu, h kateremu je bila pridružena po sv. krstu. Kot On je tudi ona pri polni zavesti vztrajala do konca. Vedela je, kaj jo pričakuje, toda ni se razburjala, ni se zoperstavljala, predala se je temu, kar jo pričakuje. Izrekla je tako važen: Zgodi se tvoja volja! Blagor tistim, ki bodo vztrajali do konca — dosegli bodo venec slave. Smrt pretrga življenjske zveze, zveze med Bogom in nam pa

ne more pretrgati. Anamarijo z našim verskim prepričanjem izročimo v božje roke, da ji bodo dale to, za kar se je v njenem zemeljskem življenju trudila. Tudi mi naj bi se izročili božjim rokam, ki nam dajejo v našem ogroženem zemeljskem življenju upanje in tolažbo.“

Tudi v svojem nagovoru v nemškem jeziku je našel Valentinič za žalujoče zelo primerne besede.

Ob koncu pogreba se je kaplan zahvalil v imenu družine pogrebem in pliberškemu cerkvenemu pevskemu zboru, ki je z lepim petjem spremljal Anamarijo na zadnji poti.

Fotografska razstava NT odprta

Premiera posebne vrste za Koroško je bila zadnji petek v farni dvorani v Šmihelu: v okviru proslav ob 30-letnici Našega tednika je bila odprta razstava časnikarskih fotografij z naslovom: Koroški Slovenci skozi objektiv. Razstava — okoli 50 slik — je že lani in predlanskem v večini mest Slovenije ter v večjih krajih imela precejšnje uspehe. Prikaže življenje koroških Slovencev od kulturnega izživljanja preko političnih nastopov vsejda do koroških vsakdanjosti. Skozi to vsakdanjost pa se preleta tudi nasilje koroških oblasti... Razstava je bila za Koroško nanovo prirojena ter tudi aktualizirana. Razstavo v Sloveniji je pripravil znani fotoreporter Edi Šelhaus, del slik pa je prispeval urednik NT Florijan Sablatschan. Le-ta je tudi priredil razstavo za Koroško in je zastopan z večino slik.

Podpredsednik KPD Šmihel Peter Kert je kot zastopnik soprireditelja pozdravil navzoče ob otvoritvi, med njimi tudi dr. Matevž Grilc. Predsednik NSKS je imel nato uvodni nagovor. Poudaril je pomen informacijske dejavnosti koroških Slovencev v boju za dosego svojih

pravic. Narodna in mednarodna javnost naj bo obveščena, kako gre koroškim Slovincem, katerim nočejo dati pravic, katere vlečejo pred sodišča in ki so izpostavljeni koroškemu varnostnim oblastem. Dr. Grilc je še posebej opozoril na Slovenski informacijski center, ki je v pičlem letu svojega obstoja pod vodstvom dipl. inž. Franca Kattniča že izdal lepo število knjig, ki informirajo zainteresirane o koroški vsakodnevni sili ter opozarjajo mednarodno javnost na nerešen člen 7.

Poleg informacijske samopomoči je dr. Matevž Grilc opozoril tudi na politično samopomoč — samostojni nastopi pri naslednjih volitvah so primerno sredstvo.

Florijan Sablatschan je nato nainizal nekaj misli k pomenu časnikarske fotografije.

Sledilo je predavanje s skriptičnimi slikami, ki je skušalo približati bralcem, kako nastaja časopis: od dobivanja informacij preko pisanja člankov, tiska, vsejda do ekspedita. Po predavanju so navzoči imeli priložnost za dodatne informacije.

Obisk pri Francetu Goršetu

Zveza slovenskih izobražencev je vabila na obisk kiparja Franceta Goršeta in njegove galerije v Sveče. Nadvse slabo vreme in najbrž tudi dejstvo, da oglas v obeh tednikih ne zadostuje za uspeh prireditve, se je zbralo samo simbolično število obiskovalcev. Vodil jih je umetnik sam in razkazal novo urejeni prostor v pritličju ter veliko galerijo, v kateri je prof. Gorše

podal sledeči bonmot: „Galerija je polna, jaz pa še vedno živim! Kaj naj naredim zdaj, ko ni več prostora za dela?“ Mož, poln življenja in načrtov, je tudi na to vprašanje našel odgovor. Na vrtu namerava urediti galerijo svojih monumentalnih plastik.

Obisk profesorja Goršeta in ogled njegove galerije bodo ponovili ob začetku pouka jeseni.

Nogometni turnir v Selah

Domači klub DSG-Sele je v nedeljo, 25. 6., priredil nogometni turnir, pri katerem so sodelovala še moštva NK Ljubljane, Škofje Loke in SAK. V prvi tekmi sta se pomerili moštvi NK Ljubljana in SAK. Gostje iz Ljubljane so že v prvih minutah povedli z 1 : 0 in malo pozneje povišali na 2 : 0. SAK pa se je ujel in prednost še pred odmorom izenačil. V tem stilu je SAK nadaljeval tudi v 2. polčasu in povedel s 4 : 2. Ta rezultat je uspelo Ljubljančanom le še olepšati. Končni rezultat torej 4 : 3.

V drugi tekmi se je domače moštvo DSG-Sele pomerilo z nogometiški iz Škofje Loke. Gostje iz Škofje Loke so igrali tehnično dober nogomet, a kljub temu so se Selani na premočenem igrišču bolje znašli in povedli z 1 : 0. Ta re-

zultat je držal do odmora. Podobna slika v drugem polčasu: Na eni strani Škofjeločani, ki so mnogo napadali, a dolgo brez učinka. Selani so izigrali par lepih priložnosti, a zadeli le dvakrat na les. Proti koncu tekme so gostje še enkrat pritiskali in rezultat izenačili na 1 : 1. Pri tem je tudi ostalo. Pri steljanju enajstmetrovk, ki je sledilo neodločeni tekmi, so končno le zmagali Selani. Obračun finalnih tekem pa je debelo prečrtal dež, ki je vedno močnejše padal ter končno popolnoma poplavlil igrišče. Končen vrstni red je bil sledeči: 1. SAK (2 točk, 4 : 3); 2. DSG Sele (1, 1 : 1 — Selani so zmagali v enajstmetrovki 5 : 1); 3. Škofja Loka (1, 1 : 1); 4. NK Ljubljana (0, 3 : 4).

Pokale so darovali: NT, KKZ, Posojilnica Borovlje in Slovenska športna zveza.

ŠTAFETA PO KOROŠKEM

Prireditelji: Slovenska športna zveza z včlanjenimi klubi, Zveza slovenske mladine in SPD „Edinost“ v Pliberku

Kraj: Pliberk in Blato
Čas: sobota, 1. 7. 1978

Po zaključni štafeti bo v Blatu pri Pliberku zabava s plesom
Igra: Oto Pestner z ansamblom

Ponovitev igre

„ZA VEDNO OZDRAVLJENA“ in VSEGA SPOREDA KULTURNE PRIREDITVE

Gostujejo: učenke Kmetijsko gošpodinjske šole iz Št. Ruperta pri Velikovu

Prireditelj: KPD „Drava“ v Žvabeku
Kraj: Farna dvorana v Žvabeku

Čas: nedelja, 2. 6. 1978, ob 15.00

Prireditelj: Farna mladina v Vogrčah
Kraj: Farna dvorana v Vogrčah

Čas: nedelja, 2. 6. 1978, ob 19.30

RIKARJA VAS — GLUHI LES

Zadnji četrtek, 22. junija, so pokopali na šentprimoškem pokopališču rajno Lahovo mamo iz Rikarje vasi, Marijo Rupic, rojeno Jernej. Umrila je v torek, 20. junija, stara 82 let. Bila je verna, zavedna mati, ki je skupno s svojim možem Jožefom — umrl je lani novembra — skrbela za družino v skromnih, trdih razmerah. Zadnje mesece je preživela pri hčeri Ani. por. Weitzer, v Gluhem lesu.

Pogrebne obrede je opravil ob obilni udeležbi sorodnikov in znancev domači župnik Franc Krištof, cerkveni pevci pod vodstvom Hanzeja Kežarja pa so zapeli rajni v slovo.

Naj se rajna Lahova mama mirno odpočije. Otrokom in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Srečanje prvih maturantov

Iz vseh koncev in krajev Avstrije so prispeli prvi maturantje slovenske gimnazije preteklo soboto v restavracijo nekdanjega sošolca Herberta Korena v Bilčovsu, da bi proslavili 15-letnico zrelostnega izpita. Skoraj polnoštevilni so mogli pozdraviti lepo število nekdanjih svojih profesorjev z ravnateljem dvornim svetnikom dr. Joškom Tischlerjem na čelu. Navzočnost njihovega ravnatelja dr. Tischlerja, razrednika dvornega svetnika dr. Pavleta Zabltnika ter tudi profesorja-starešino Jožka Hutterja je maturante letnika 1963 posebno

razveselila. Pričakovali so po polomu ob 10-letnici, da bo tokrat še manjša udeležba, pa so bili pozitivno presenečeni.

Zbujali so spomine na šolska leta v Celovcu, pripovedovali o svojem delu in življenju po maturi ter sklenili, da se bodo odslej letno srečavali. Prijetna družba v domači gostilni (ples bilčovskih čebelarjev je vzdignil tudi marsikatero maturanko, tega ali onega maturanta ter profesorja od mize in ga zvabil k plesu) je vsekakor pripomogla do tega soglasnega sklepa.

Kelag - mogočna družba

Ob priliki poslovnega poročila Kelag za preteklo leto je povabilo podjetje na tiskovno konferenco, kjer je bilo govora o mnogem, kar je zanimivo ne samo za tehnike in bilančne fetišiste. — Sprva k številkam: Kelag, koroška deželna elektrifikacijska delniška družba, je v preteklem letu proizvajala 695 milijonov kilovatnih ur z lastnimi elektrarnami, preko drugih, kjer ima pravico dobave, je dobila 902 milijona kilovatnih ur; oboje pomeni tri četrtnine lastne dobave električnega toka, slabo četrtnino je treba dobivati od drugod. Večjih lastnih elektrarn (nad 2 MW) ima Kelag 14, na nadaljnjih sedmih je udeležena z do 50 odstotki, poleg tega pa še pri štirih v gradnji ter enemu v projektu. S 3,3 odstotki je udeležena tudi pri jedrski elektrarni Zwentendorf. Za južno Koroško zanimivo: delež 50 % pri elektrarni ob Aninem mo-

stu pri Galiciji, ki naj bi začela obratovati v štirih, petih letih.

Bilančna vsota je presegla lani prvič 10 milijard šilingov, kar je za 7,7% več kot predlanskem. Čisti dobiček znaša 20 milijonov šilingov, ki pa ga vplačajo na manjkajoči vložek na osnovni kapital (400 milijonov šil.). Kelag zaposluje 1798 oseb.

Te številke — še mnogo drugih je, ki so jih predstavili direktorji Kerschbaumer, Hofstätter in Steiner — naj zadostujejo za ponazoritev, kakšno moč in silo predstavlja Kelag. Tudi o tem je bilo govora na tiskovni konferenci. Kelag je delniška družba, ki je s 60 odstotki v deželni lasti, četrtnino ima beljaška občina, ostali odstotki pa so razdeljeni na ostala okrajna mesta.

Po zakonu ima dve nalogi: namreč zadostno oskrbo dežele z električnim tokom ter privatnogospo-

SELSKO ŽEGNANJE

Prireditelj: Športno društvo v Selah
Kraj: šotor v Selah

Čas: nedelja, 2. 7. 1978, ob 13.00

Sodelujejo:

Moški oktet „Jelovica“ iz Škofje Loke
Mešani zbor KPD Sele
Ženski zbor KPD Sele
Folklorna skupina „Kolo Slavuj“ iz Gradiščanskega
Folklorna skupina KPD Sele

Ob 16.00 ples

Igra: mednarodno znani ansambel Lojzeta Slaka

Nadaljevanje žeganja: ponedeljek, 3. 7. 1978, ob 20.00

Igra: ansambel „The Spiders“

KONCERT

Prireditelj: družina Wernig

Kraj: šotor — Camping — Rož — Wernig v Kočuhu

Čas: četrtek, 6. 7. 1978, ob 20.15

Gostuje: Regional youth orchestra — Holland — regionalni mladinski orkester — Nizozemska

Spored: Beethoven: overtura iz Prometeja

Schubert: overtura iz Hišne vojne

Bizet: 1. suita iz Dekle iz Arlesa

Berlioz: 3 odlomki iz Prekletstva Fausta

FOLKLORNI VEČER

Prireditelj: SPD „Jepa-Baško jezero“ v Ločah

Kraj: Pušnik v Ločah

Čas: petek, 7. 7. 1978, ob 20.00

Nastopajo: Tamburaši SPD „Jepa-Baško jezero“ iz Loč in ansambel „Drava“ iz Borovelj

5. POLETNA NOČ

Prireditelj: SPD „Zarja“ v Železni Kapli

Kraj: kopališče (Bad-Espresso) v Železni Kapli

Čas: sobota, 8. 7. 1978, ob 20.00

Igra: ansambel „Korali“

Vljudno vas vabimo na predavanje umetniških filmov

„UMETNOSTNI ZAKLADI JUGOSLAVIJE“

Skupaj 13 barvnih filmov bomo predvajali v ponedeljek, 3. julija, ter v torek, dne 4. julija 1978, ob 19.00

Kraj: aula slovenica, Paulitschgasse 5—7, Celovec

Ljubitelji umetnosti, zlasti dijaška mladina prisrčno vabljeni!

VRTNA VESELICA SAK

Kraj: pri Šoštarju v Globasnici

Čas: sobota, 15. julija 1978, ob 20.00

Igrajo: „Fantje treh dolin“

VEČER SLOVENSKE PESMI

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi

Kraj: gostilna Rutar v Dobrli vasi

Čas: četrtek, 13. 7. 1978, ob 20.00

Nastopajo: mešani pevski zbor „Srce“ iz Dobrle vasi
folklorna skupina iz Dobrle vasi
moški zbor „Franc Leder Lesičjak“ iz Štebna in ansambel „Katarinski fantje“

darsko osnovo, da mora namreč delovati tako, da se krijejo stroški. O sili Kelag so govorili zbrani časnikarji navzlic dejstvu, da se hoče Kelag udeležiti na projektu za kabelsko televizijo. Istočasno je postalo znano, da namerava dežela ustanovitev dveh družb: prva naj bi poskrbela za gradnjo kabelske mreže, druga pa za produkcijo in posredovanje programov. Kelag bi bila pripravljena polagati kabelsko mrežo, saj ima že po celi deželi električno mrežo.

Še ena beseda k jedrski elektrarni: Kelag, ki ima 3,3 odstotke pri tem projektu, utrpí dnevno izgubo 100.000 šilingov zaradi tega, ker elektrarna ne more delovati. Ta vsota se izračuna iz stroškov za nadomestno energijo ter za kapitalne stroške investicij.

Številni slovenski knjižni prevodi iz nemščine

V zadnjih dveh letih so slovenske založbe izdale veliko število literarnih in znanstvenih knjig nemških avtorjev v slovenskih prevodih. Te izdaje so zelo pogoste in obširne. Tudi v primerjavi s tremi najvažnejšimi svetovnimi literaturami, z angleško, francosko in rusko, nemška literatura v slovenskih prevodih zelo dobro odreže in se vedno bolj uveljavlja. Seveda ne vedno v najboljšem, kvalitetnem smislu, saj mnoge slovenske založbe tiskajo predvsem prevode nemških uspešnic, ki se tudi na Slovenskem zelo dobro prodajajo. Zato velikokrat premalo pazijo na izdaje res kvalitetne nemške leposlovne in znanstveno teoretične literature, ki se v zadnjem desetletju na nemškem kulturnem prostoru gotovo zelo dobro uveljavlja.

Izmed prevodov kvalitetne nemške literature moramo omeniti izdajo vidnega dela nemške dramaturgije, namreč knjige Gustava Freytaga „TEHNIKA DRAME“, ki jo je prevedel Bruno Hartman in izdala Knjižnica Mestnega gledališča ljubljanskega. Čeprav to nemško literarnoteoretično delo ni novejšega izvora, temveč je nastalo že v drugi polovici prejšnjega stoletja, je še vedno zelo aktualno in vredno branja. V „Besedi ob prevodu“ ga prevajalec Bruno Hartman uvršča med znamenito Lessingovo „Ham-burško dramaturgijo“, ki je vidno vplivala na razvoj sodobne svetovne drame nasploh, in Brechtov zelo znani „Mali gledališki katekizem“. Naj povemo, da sta tudi ti dve ključni nemški literarnoteoretični deli že na razpolago v slovenskih prevodih. Čeprav je tako imenovana Freytagova „normativna teorija drame“ že v mariščem presežena prav z Brechtovim „Malim gledališkim katekizmom“, se vseeno še vedno bere zelo lepo. Predvsem pa je zanimivo, da more slovenski bralec premisliti prav ob branju Freytagove teoretične knjige tudi nekatera važna vprašanja v slovenski dramaturgiji in njeni gledališki uresničitvi.

Seveda je izšlo tudi nekaj prevodov izvirne nemške kvalitetne leposlovne literature — in celo klasične. Cankarjeva založba v Ljubljani je izdala klasični roman Wolfganga von Goetheja „TRPLJENJE MLADEGA WERTHERJA“, v zbirki „Lirika“ Mladinske knjige v Ljubljani pa je izšel izbor pesmi slovitega mojstra novejšega nemškega pesništva Gotfrieda Bennja, ki so ga pripravili Niko Grafenauer, Peter Levec in Božo Vodušek. Kajetan Kovič je za Državno založbo Slovenije prevedel pesmi avstrijskega novejšega pesnika Rainerja Marie Rilkeja, medtem ko je Branko Avsenak poslovenil roman Ericha Marie Remarqueja „NEBESA NE POZNAJO IZBRANCEV“ in ga objavil pri mariborski založbi OBZORJA. Prav tako je pri Državni založbi Slovenije izšel Remarqueov sloviti roman „SLAVOLOK ZMAGE“ v ponatisu in v dobrem prevodu Frana Albrehta. Groteskni roman o umetnem človeku iz stare Prage, ki se imenuje „GOLEM“ in ga je napisal pokojni avstrijski pisatelj Gustav Meyrink, je v prevodu Mare Puntar izšel pri Mladinski knjigi v Ljubljani. Cankarjeva založba v Ljubljani je leta 1977 ponatisnila znameniti roman Hermanna Hesseja „STEPNI VOLK“, ki ga je prevedel Janez Gradišnik.

Mnoge slovenske bralce bo seveda posebno pritegnila knjiga znanega atomskega fizika Wernerja Heisenberga, ki se imenuje „DEL IN CELOTA“ in je izšla v prevodu Katarine Bogataj — Gradišnik leta 1977 pri celjski Mohorjevi družbi. Gre za zelo zanimive pogovore v območju atomske fizike, ki so — kar je razumljivo — nadvse aktualni.

Seveda pa prevladujejo prevodi nemških uspešnic (bestsellerjev), ki tudi slovenskim založbam prinesejo precej denarja, istočasno pa širšemu beročemu občinstvu nudijo precej zanimivega, napetega in v nekem smislu poljudno informativnega branja. Kot tako uspešnico bi lahko označili tudi za Slovence aktualen roman Anne Wambrechtsamer „DANES GROFJE CELJSKI IN NIKDAR VEČ“, ki ga je za založbo OBZORJA v Mariboru poslovenil Niko Kuret. Druge take uspešnice so recimo slovenski prevodi romanov sedaj že pokojnega Hansa Habeja „ILONA“ in „PALAZZO“, ki ju je izdala mariborska založba OBZORJA. Podobna dela so „DRUGA BOŽJA GARNITURA“ in „PRGIŠČE NEBES“ izpod peresa Williija Heinriha in natisnjeno pri mariborskih OBZORJIH, a tudi „VROČE ZAŽELENA LETA“ Marie Louise Fischer, ki so izšla pri koprski založbi LIPA. Drugi taki naslovi: Günther Heinz in Heinz L. Konsalik sta avtorja uspešnic „LJUBEZEN MOČNEJŠA KOT SMRT“ in „SREČNI ZAKON“, pri katerih že naslova razkrijeta ustroj in temo del. Helmut Kirst je avtor napetega romana „NOČ DOLGIH NOŽEV“, ki sta ga za založbo LIPA v Kopru priredila Klara in Jože Hočevnar.

Zelo veliko prevajajo Maria Johanna Simmela. Tako je mariborska založba OBZORJA izdala njegov roman „NE VEM, KAJ ME RADOSTI“ v prevodu Branka Avsenika, a tudi znano uspešnico „NIHČE NI OTOK“, ki jo je prevedel Jože Fristrovič. Tudi ta uspešnica ohranja vse poglavitne pripovedne izume svojega avtorja in seveda tudi vse njegove fabulativne trike, ki pač povzročajo, da takorekoč ni njegovega besedila, ki bi ne bilo na svetovnem in sedaj tudi na slo-

Klare Hočevnar in Ivana Riglerja. Podobna uspešnica je seveda tudi roman Hansa Helmuta Kirsta „OD USODE PREKLETI“, ki ga je v prevodu Stanka Jarca izdala mariborska založba OBZORJA. „UMOR IZ TOVARIŠTVA“ se imenuje drugo Kirstovo delo, ki je izšlo pri ljubljanski MLADINSKI KNJIGI v prevodu Zore Tumer in Mete Severjeve.

Uspešnico popolnoma posebne in kvalitetne vrste pa vsekakor predstavlja prevod napete knjige o podmornicah, ki jo je napisal Lothar-Günther Buchheim, poslovenila pa Jože in Klara Hočevnar in pri koprski založbi LIPA, izdala pod skopim in jedratim naslovom „PODMORNICA“.

Tu ni mogoče omeniti vseh številnih prevodov nemških knjig, ki so se zadnji čas pojavili na slovenskem knjižnem trgu. Ti so tako številni, da deloma že presegajo prevode iz angleščine in fracoščine, vsekakor pa daleč nadkriljujejo prevode iz ruščine. Med drugim se je v slovenskih knjigarnah pojavila knjiga Gerharda Prauseja „GENIJI NA SAMEM“ v prevodu Stanka Jarca in v izdanju ljubljanske Državne založbe Slovenije. To je knjiga za vse, ki bi radi velike može, znanstvenike, politike nekdanih časov, spoznali s človeške plati, tudi kot zasebnike. Avtor je marljivo zbral zanimivo in poučno gradivo, ki nam pomakne slike mnogih znamenitih osebnosti v pravo luč. Res je, pravi založnica v uvodu, „bili so izredni — a bili so vendarle tudi ljudje kot mi“. Knjiga se bere kot pravo lahko čtivo in prinaša vrsto duhovitih in kratkočasnih anekdot o znanih ljudeh, ki jih še popestri z razgibanimi in zabavnimi podatki iz njihovega često svojevrstnega in čudškega življenja.

Tu pa smo spet tam, kjer zabav-

Slikarstva in grafike

Ernesta Arbeitsteina, Jožeta Boschitza, Gustava Januša, Valentina Omana, Zorke Weiß in Johannesesa Zechnerja

Kraj: Velika galerija v Domu umetnikov v Celovcu

Čas: Razstava bo odprta do 4. julija 1978, in sicer od ponedeljka do sobote od 11. do 24. ure.

venskem knjižnem tržišču izrazita in za založbe zelo zadovoljujoča uspešnica. Tudi v delu „NIHČE NI OTOK“ nam Simmel nudi napeto zgodbo, obdano s svojevrstnim, dražljivim okoljem. Tokrat posega v svet filmske industrije, zvezdnitva, v problematiko njegovih moralnih travm in duhovnih pretresov ter polomov. Za Simmela je značilna močna čustvena priostrenost, povezana z atraktivnimi presenečenji. Pripovedovati zna takorekoč brez predsodkov in z velikim zamahom, pri čemer v podtonu vseskozi ohranja melodramatične poudarke in jih navidezno povezuje z iskanjem nove imenovanih idealnih, od umazanij tega sveta prečiščenih vrednot. Ni čudno, da taka melodramatična in dokaj nekritična literatura z navidezno sodobnimi temami nagovori manj zahtevno beroče občinstvo. Tako ne preseneti, da je Cankarjeva založba v Ljubljani med drugim leta 1977 vrgla na trg tudi Simmelov roman „KJE JE TVOJ BRAT ABEL“, ki ga je prevedel Janko Moder.

Zelo učinkovite uspešnice so tudi romani Günterja Heinza Konsalika. Koprška založba LIPA je v zadnjem času izdala kar dva Konsalikova romana v slovenskih prevodih. Prvi se imenuje „POD PALMAMI“ in ga je poslovenil Bogomil Fatur, drugi pa „PUŠČAVSKI ZDRAVNIK“ in je izšel v prevodu

**Koroška stvarnost —
v NAŠEM TEDNIKU**

FOLKLORA

HRVAŠKI NARODNI PLESI IN SLOVENSKE PESMI

v petek, 30. junija 1978, ob 20. uri
V MESTNI DVORANI V ŠMOHORJU

Sodelujejo:

- Folklorna skupina „Kolo Slavuj“ iz Gradišanske
- Mešani zbor „Podjuna“ iz Pliberka
- Povezuje: dr. Reginald Vospernik

Prireditelj:

Krščanska kulturna zveza v Celovcu

v soboto, 1. julija 1978, ob 20. uri
V KULTURNEM DOMU V BISTRICI V ROŽU

Sodelujejo:

- Folklorna skupina „Kolo Slavuj“ iz Gradišanske
- Moški zbor SPD „Kočna“ iz Sveč

Prireditelja:

Slovensko prosvetno društvo „Kočna“ iz Sveč
in Krščanska kulturna zveza iz Celovca

v nedeljo, 2. julija 1978, ob 20. uri
V FARNI DVORANI V ŠKOCIJANU

Sodelujejo:

- Folklorna skupina „Kolo Slavuj“ iz Gradišanske
- Mešani zbor SPD „Danica“ iz Šentvida v Podjuni

Prireditelja:

Slovensko prosvetno društvo „Vinko Poljanec“
iz Škocijana in Krščanska kulturna zveza iz Celovca

Mokrije-Pudab: dve smrti

Bridka žalost je legla nad kraj pod Šentdanijelom. Drug za drugim sta zapustila svoje najdražje. Hojnikova mama iz Mokrij in Prunčev oče iz Pudaba.

Hojnikova mama Frančiška Sienčnik, rojena Bajcar, je izvirala iz Bajcarjeve družine v Rikarji vasi. Z možem Andrejem sta morala prestati trde čase, predvsem v dobi nacizma, ko so tisti, ki so se imeli za gospodarje zemlje in nebes, zapisali slovenski narod smrti. Mož Andrej je šel v les in se pridružil pratizanom. Hojnikovo mamo in oba otoka Florijana in Gretko pa so nacisti leta 1944 izgnali v Nemčijo. Prišlo je povelje, naj izselijo za ustrahovanje eno slovensko družino. Bridka usoda izgnanstva je zadela Hojnikove.

Po vojni in osvoboditvi se je vrnila cela družina na dom, da bi tam ohranili in razširili, kar so podedovali od prednikov. Sin Florijan, ki je prevzel domače posestvo, je postavil lep turistični obrat.

V petek, 9. junija, se je iztekla življenjska ura njuna, Hojnikovi mami. Bila je stara 75 let. K večnemu počitku so jo položili v nedeljo, 11. junija, pri Šentdanijelu. Pogrebne obrede je opravil župnik Franc Krištof, cerkveni pevci pa so se poslovlili od rajne — tudi sama je pela dolga leta v cerkvi Bogu v čast — z žalostinkami.

Možu Andreju, otrokoma Florijanu in Gretki z družinama ter sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

V ponedeljek, 19. junija, pa je dotrpel, star komaj 56 let, Jurij Marold, Prunčev oče iz Pudaba. Zaradi hude skrnine je bil priklenjen več kot deset let na posteljo in berge. Iskal je zdravja po bolnišnicah in kopališčih, a ni mu bilo več pomoči. Iz leta v leto je bolj

vidno hiral, čedalje trše so bile bolečine, za njega in njegove, a prenašal je vse voljno, le redkokdaj je potožil. Večkrat je njegov veseli značaj privrel kljub vsemu trpljenju in lajšal tako življenje vsem v hiši. Vedno spet je upal, da se mu bo bolezen omilila. Njegova življenjska volja mu ni dala, da bi se bil vdal. V ponedeljek, 19. junija, so ga odpeljali z belim vozom v celovško bolnišnico, kjer mu je še stregla njegova sestra Mici. Zraven nje je tudi umrl.

Velika množica znancev in sorodnikov ga je pospremila na zadnji zemeljski poti v četrtek, 22. junija. Pokopal ga je župnik Franc Krištof, šentviški cerkveni pevci pod vodstvom Hanzeja Kežarja so mu zapeli v slovo. Pri Šentdanijelu so ga položili v grob, kjer že počiva dolga leta brat Mihej, ki je moral zaradi prometne nesreče veliko prezgodaj v večnost.

Ženi Rozi, sinovoma Dolfeju in Hanzeju, ter vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Naj se rajna Hojnikova mama in Prunčev oče v božjem miru odpočijeta od zemeljskih muk in trpljenja.

ŠOLANJE ZA INŠTRUKTORJE NAMIZNEGA TENISA

Slovenska športna zveza v Celovcu razpisuje skupno v sodelovanju s Šolskim centrom za telesno vzgojo v Ljubljani in z Združenjem slovenskih športnih društev v Italiji šolanje za inštruktorje namiznega tenisa (II. del — fantje, I. del — fantje in dekleta), inštruktorje nogometa (I. del), inštruktorje košarke (I. del — dekleta), ki bo v času od 15. julija 1978 do 19. julija 1978.

DAVID LEWIS:

Luknja v spominu

Calcutta Eddie je bil od pet do glave gospod; njegov nastop je spravil v zadrego tudi najbolj izkušenega glavnega natakarka. Imel je aristokratski obraz, ponosno držo in nedolžne modre oči. Iz njegove govorice je bilo razbrati, da je bil hodil v zasebno šolo za gardiste. Brez nadaljnega bi ga lahko imeli za potomca katerekoli plemiške družine najbolj plave krvi. Toda v resnici je bil Eddie največji goljuf, ki si ga lahko zamislite.

Na svet je bil prišel kot sin navadnega branjevca v revnem stanovanju najbolj siromašne londonske četrti. Prvo službo je bil izgubil po kratki zaposlitvi, ko je bil star štirinajst let, s petnajstimi leti pa je bil prišel prvokrat navzkriž z zakonom. Za svoj drzni nastop se je imel zahvaliti nekemu častniku, ki mu je bil nekaj časa kot sluga obuval škornje, in pa občasnim „dramskim“ nastopom na podeželi — če tisti čas ni ravno sedel za rešetkami.

Njegovo naglo dožemanje, dober posluš in izvrsten spomin za podrobnosti so mu bili v veliko pomoč.

„V enem pa me spomin pušča na cedilu,“ je dejal Eddie. „Enostavno si ne morem zapomniti obrazov. Vse drugo si zapomnim. Pravzaprav bi moral nastopati kot mož z nepremagljivim spominom v kakem varietetu.“

„To bi bilo bistveno boljše, kot da zapravljate življenje z goljufijami,“ sem dejal.

Zalostno me je pogledal s svojimi tistimi modrimi očmi. „To je dejal tudi sodnik, ko sem zadnjič stal pred njim. Ni se mi zdelo posebno vpljudno. Navsezadnje sem resnični umetnik na svojem področju.“

Glede tega sem mu moral pritrditi. Bil je pogumen, imel je bujno domišljijo in je znal sklepati. Med ljudmi svoje vrste je bil poznan kot izumitelj „indijske prevare z vrvjo.“ Zavoljo tega je tudi dobil vzdevek Calcutta Eddie.

„Taka zvijača,“ je imel navado reči vsakomur, ki ga je hotel poslušati, „mora biti neverjetna in tvegana. Že dr. Göbbels, rojen 1897, umrl 1945, je dejal: „bolj drzno ko lažje, prej ti bodo verjeli.“ Ob teh besedah se je vedno gosposodovalno pogladil po svojih čr-

nih laseh. „Če kakemu oslu poskušam prodati avtomobil s pokvarjenim motorjem, bo poklical policijo, preden mu boš vse razložil. Če pa bogatina povabiš na kosilo v hotel Hilton in zadevo pravilno zastaviš, mu zlahka prodaš Buckinghamsko palačo.“

*

Z Eddijem sva sedela za mizo. Nisem silil vanj, ampak sem mu dal čas, da je v miru pil svoj čaj. S svilenim robcem si je obrisal usta in si prižgal cigaro.

„Kaj se je pravzaprav zgodilo danes popoldne?“ sem ga nazadnje vprašal.

„Zaprl so letališče Heathrow... zaradi megle,“ je otožno začel. „Čakalnice so bile polne bogatinov, ki so očitno čakali samo na to, da jih spelješ na led. Odločil sem se za indijsko zvijačo z vrvjo... Moral sem spet zaupati vase. V napačnih rokah je ta zvijača nepreklicna vozovnica za zapor, meni pa je doslej vedno vrgla precej zvence novcev. No, odkril sem tega moškega, Američana srednjih let. Videti mu je bilo, da ima precej pod palcem.“

Ko sem ga nagovoril, me je sprva nekoliko začudeno pogledal, potem pa se je le zapletel v pogovor. Čez dvajset minut sva že precej napredovala. Zvedel sem, da se piše Hiram K. Clute in da ima v Teksasu tovarno konzerv. Pripovedoval sem mu, da imam v Ameriki prijatelja, ki dela v isti panogi. Potem ko sem dobro pripravil tla, kot se temu reče, sem prešel v napad. Vprašal sem ga, ali je že kdaj slišal za indijsko zvijačo z vrvjo. Slišal je, vendar ji ni verjel, temveč je imel vse skupaj za navadno goljufijo.

Pritrdil sem mu, vendar sem mu dejal, da naj za hip pozabi na čarovnike na odru, na žaromete, na kulise in še druge preračunane zvijače, s katerimi dandanes varajo gledalce. Namesto tega naj si predstavlja pravega indijskega fakirja pod vedrim nebom. Fakir čepi pred košaro iz vrbovja in igra na piščal. Pokrov košare se dvigne in vrv se začne vzpenjati naravnost v zrak. Na višini kakih petih metrov obstane, ravna kot sveča, okoli konca vrvi se naredi oblaček, majhen fantič spleza po vrvi navzgor, fakir zaploska in oblaček in fantič se razblini, enostavno izgineta.

Fakir spet zaigra na piščal, vrv se spusti nazaj v košaro. Fakir zakliče in fantič se prerine naprej skozi gosto gnečo gledalcev. To je prava zvijača z vrvjo...

Hiram K. Clute je seveda rekel, da česa takega sploh ni, jaz pa sem menil, da najbrž ponavlja mnenje drugih ljudi. Da pa bi premagali to splošno razširjeno zmoto, bi bilo potrebnega nekaj denarja, da bi lahko kak sposoben fakir pokazal svojo umetnost tudi zunaj meja Indije. „Z menoj je bilo ravno tako kot z vami... tudi jaz sem vedno mislil, da imajo ljudje, ki pripovedujejo o teh stvareh, sončarico ali pa, da so popili preveč viskija. Toda pred kratkim sem bil v Indiji. Ob neki priložnosti sem moral temeljito spremeniti svoje mnenje. Naredil sem celo nekaj posnetkov...“

*

In tedaj je Eddie izvlekel denarnico in mi pomolil šest barvnih fotografij, ki naj bi potrdile njegovo pripoved.

„Tole me je veljalo petdeset funtov,“ je dejal. „Slike je posnel nekdo, ki je strokovnjak za fotomontaže. Ta se razume... Ob pogledu na te slike, mora vsakdo verjeti, da je moja zgodba resnična...“

Eddie je zgradil vso svojo zgodbo na teh posnetkih. Pestro je orisal Američanu, kako je med bivanjem v Indiji povsem po naključju prišel v nenavaden položaj in je rešil nekega starejšega Indijca, ki ga je napadlo nekaj podivjanih mladeničev. Potem se je izkazalo, da je bil Indijec pravi princ in mentor nekega fakirja, ki je skupaj s svojim sinom izvajal zvijačo z indijsko vrvjo.

„Iz hvaležnosti mi je princ dovolil organizirati turnejo za tega fakirja. To bo prava senzacija...“ je pripovedoval Eddie Američanu in spustil svojo domišljijo do konca z vaje.

Stvar je na Američana očitno naredila velik vtis. „To bo gotovo dobičkanosen posel, zlasti če imate tudi vse predpavice za film in televizijo. Celo Bela hiša se zanima za to predstavo, saj ste tako rekli, kajne?“

„Ja, toda najprej je treba precej investirati,“ je odvrnil Eddie. „In jaz niti nočem vsega dobička samo zase. Prodajam pet deležev po

štiri tisoč dolarjev. Vsak udeleženec bo dobil petino dobička. Najbrž mi ni treba posebej poudarjati, da je ta posel prava zlata jama...“

Gospod Hiram je takoj hotel kupiti delež, vendar je moral pred Eddiejem skoraj poklekni, preden mu je bil ta pripravljen prodati delež za štiri tisoč dolarjev.

„Rekel je, da lahko v eni uri prikrbi denar. V resnici je trajalo samo četrte ure in mi je že izročil šop zelenih bankovcev. Takoj sem začel šteti...“ Eddie me je mrko pogledal. „In potem ste nenadoma stali vi pred menoj, inšpektor Montsome. Sploh vas nisem prepoznal...“

„Mislim sem, da boste takoj videli, kdo sem. Navsezadnje sem

vas vendar pred osmimi leti jaz prijel, ko ste ušpičili tisto zadevo z londonskim Towrom...“

„Saj sem vam že prej povedal, da si ne morem zapomniti obrazov. Vendar bi rad vedel, zakaj je Američan začel sumiti. In nikar mi ne recite, da zgodba s princem in fakirjem ni dobro izmišljena.“

Nemara mu ne bi smel odgovoriti, pa me je tako obupano gledal s tistimi svojimi nedolžnimi modrimi očmi, da ga nisem mogel več pustiti v negotovosti. „Zgodba je že v redu, Eddie — ne pa vaš spomin. Istega možakarja ste pred šestimi leti že enkrat napetajstili. Pozabili ste njegov obraz; toda on vas je takoj prepoznal in vam iz previdnosti povedal napačno ime. Vse življenje vas ne bo pozabil.“

Sotrpina

Vlomilec je urno in spretno splezal skozi okno. Potem si je vzel čas. Vlomilec, ki se razume na svojo umetnost, si vedno vzame čas, preden vzame še kaj drugega.

Hiša je bila last bogatina. Gospodarica se je zabavala v nekem svetovljanskem letovišču ob morski obali in pripovedovala nekemu čednemu mladeniču s kapitansko kapo, da nihče ne razume njenega občutljivega, osamljenega srca. Gospodar je bil prišel domov in se je spravil k počitku. Bil je septembrski čas — po koledarju in po njegovem osebnem počutju. Stari gospod je imel viseče vrtove in žensko lepoto za ničovo oholost in se je že nagibal k trajnim dobrinam udobja in moralnih čednosti.

V njegovi sobi v prvem nadstropju je še gorela luč. Vlomilec se je med tem malo razgledal po hiši. Maske ni nosil, tudi svetilke ne in ne čevljev z gumijastimi podplati. Imel je samo veliko pištolo v žepu in je zamišljeno lizal mentin bonbon.

Pohištvo je bilo še vedno pokrito s poletnim prahom. Srebrnina in nakit sta bila gotovo spravljena kje na varnem. Vlomilec ni pričakoval takega posebnega plena. Njegov cilj je bila slabo razsvetljena soba, kjer bo hišni gospodar kmalu sladko zaspal. Tam utegne kaj najti, kaj skromnega, nemara nekaj drobiža ali uro, iglo z briljantom... ničesar takega, kar bi bilo pretirano in neverjetno. Odkril je bil odprto okno in enostavno izkoristil priložnost. Tih in previdno je vlomilec odprl vrata razsvetljene sobe. Prižgana je bila samo svetilka na nočni oma-

rici. Na postelji je ležal neki moški in spal. Na zofi je bila prava zmešnjava najrazličnejših predmetov — zmečkani računi, ura, šop ključev, cigare, rožnat trakec za lase in — za dietni začetek novega dne — še neodprta steklenica mineralne vode.

Vlomilec je naredil tri korake proti zofi. Moški na postelji je razjarjeno zastokal in odprl oči. Njegova desnica je smuknila pod blazino in tam obležala. „Ne premikajte se!“ je čisto mirno ukazal vlomilec. Vlomilci boljše vrste ne kričijo. Bogatin na postelji se je zastrmel v okroglo odprtino revolverske cevi in se ni več gnil.

„Roke kvišku!“ je ukazal vlomilec.

Bogatin je bil starejši možakar z rjavkasto bradico. Bil je videti zmeden in častitljiv, pa tudi precej razjarjen. Sedel je pokonci in dvignil desno roko.

„Obe roki dvignite!“ je ukazal vlomilec. „Lahko da ste levičar, in me z levico torej utegnete počiti. Znete šteti do dva, kaj? No, potem pa pohitite!“

„Druge ne morem dvigniti,“ je s spačenim obrazom odvrnil bogatin. „Zakaj ne?“

„Revmatizem me daje v rami.“

„Je vneta?“

„Bila je. Zdaj je vnetje popustilo.“

Vlomilec je za hip negibno obstal z naperjeno pištolo v roki. Ozrl se je po predmetih na zofi, potem pa v zadregi spet proti moškemu na postelji. Iznenada se je skremžil.

(Dalje na 8. strani)

DR. JAKOB SKET:

11

Miklova Zala

Medtem ko so pri Serajniku obhajali gostijo in se radovali ženin in nevesta, svatje in družice, se je utaboril na ravnem polju pred mestom Beljakom glavni stan turške vojske. Tu so imele počivati sovražne čete in pleniti daleč na okrog.

Na vse strani je bil poveljnik odposlal svoje oddelke, da plenijo in ropajo. Njegov namen je bil, da si vojska pridobi mnogo blaga in bogastva ter veliko kristjanov odvede v sužnost. Vse drugo, česar čete ne morejo vzeti s seboj, pa se naj pokonča z ognjem in mečem. Največ mu je bilo seveda do srebrnih in zlatih dragocenosti in do mladih kristjanskih deklet.

Vsak turški poveljnik si je pridobil pri cesarju najvišjo naklonjenost in največ zaslug s tem, da mu prišedši z ropa in plena, podari lepih kristjanskih devic. Najlepše izmed vseh si je vzel sultan v svojo last kot sužnice, manj zale pa je daroval dvornikom v znamenje svoje naklonjenosti.

Naravno je torej, da je turški poveljnik, prišedši do Beljaka, takoj na vse strani razposlal svoje čete na plen in rop. Le v Rožno dolino ni bil namenjen noben oddelek. Zakaj naravnost tja tedaj še ni vodila nobena širja cesta, in sovražnik je tudi mislil, da ni mnogo plena pričakovati v takih odročnih krajih.

Le tako si moremo razlagati, zakaj niso bili Turki že v prejšnjih letih došli v Rožno dolino. Saj so ropali pred petimi leti (1473) po podjurski in celovski ravnini ter so došli celo do Vetrinja in Žihpolja. Tri leta pozneje (1476) so bili prišli skozi Kranjsko, sledeč reki Savi, na Koroško pri Trbižu. Odtod so se bili vsuli takrat, kakor to leto, proti Beljaku. Ondi so vse požgali in opustošili. V pepel se je tisti-krat izpremenil Podklošter, kjer so se menihi hrabro in vztrajno branili v samostanu. Do tal so pogorele vse vasi, hiše in kočje od Trbiža do Velikovca. Vsa ravnina pri Beljaku, vse polje v celovski okolici in Podjurski dolini je bilo pokončano in steptano. Le Rožna dolina je ostala nedotaknjena. Ondotni prebivalci so bili tako srečni, da še niso videli krvoločnega Turka, niti čutili njegovega handžara.

Tako srečni bi bili menda Rožanje tudi to leto, ko ne bi bilo Almere in njenega nekrščanskega očeta.

Pozno zvečer, ko je bilo v turškem taboru že vse potihnilo, se je pritihtopila moška postava, v črno haljo zavita, k turškemu taborišču. Straže so ujele nočnega ogleduha in ga odvedle k poveljniku v glavni stan.

Bil je Tresoglav. Dal se je nalašč ujeti ter zahteval potem, naj ga peljejo h glavnemu poveljniku, češ da mu ima nekaj važnega izporočiti. Zlasti so mu bili vojaki zavoljo tega prizanesli, ker je znal malo po turško, dobro pa laški govoriti. Vse to je kazalo, da je tujec v tem kraju in kot tak najbrž vdan tudi Turkom.

Prišedši v glavni stan, se ponudi Tresoglav turški četi za voditelja in kažipota v Rožno dolino. Svojo glavo zastavi in življenje, ako ne govori resnice. Mnogo plena in ropa obeta Turkom v tej rodovitni dolinici. Tudi drugih drago-

cenosti je veliko po katoliških cerkvah in hišah. Da, celo več zalih kristjanskih devic je ondi, kamor jih misli peljati. Njih lepota slovi daleč okrog. Pri teh besedah je Tresoglav seveda mislil na lepo Zaliko.

Pri zadnjem obetu zaiskrijo poveljniku oči. Najljubše bi mu bilo, ako se mu posreči ujeti nekaj lepih kristjanskih deklet. Nje bi vendar mogel, vrnivši se v Carigrad, pokloniti svojemu gospodarju sultanu.

„Ako je vse to istina, kar govoriš,“ pristavi naposled turški poveljnik, Iskender po imenu, „tedaj si moj zaveznik. Plačilo ti bode veliko in moja prijateljska roka ti ne odreče nobene prošnje.“

Ako si pa ogleduh in hočeš našo četo spraviti le v pogubo in nevarnost, tedaj joj tebi! Glavo tvegaš in življenje!“

Oprezni poveljnik Iskender ni hotel sprva verjeti Tresoglavu. Šele ko mu je ta zastavil glavo za vse nepravice in nezgode, ki bi utegnile zadeti turško četo v Rožni dolini, ga je vzel za kažipota. Ali svojim četnikom je ostro ukazal, da ne smejo tujca izpustiti iz tabora in izpred svojih oči. Vselej in povsod naj ravnajo oprežno in pre-mišljeno!

Ura je odbila polnoči. Vse je počivalo v taboru, kar ni odšlo na plen. Mrtva tišina je vladala med spečimi vojaki. Le včasih je tu pa tam zahrzal turški konj ali pa zarožljala sablja ponočnega stražnika.

Ob Dravi doli pa so jahale nočne prikazni. Zdaj pa zdaj se je zasvetilo orožje v blede mesečini. Bila je turška četa, katero je vodil Tresoglav na plen v Rožno dolino.

Deseto poglavje

Pri Serajniku ni niti najmanjša nepravilna kalila svatoV

RADIO CELOVEC SLOVENSKE ODDAJE

NEDELJA, 2. julija: 07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

PONEDELJEK, 3. julija: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Opera glasba.

TOREK, 4. julija: 09.30—10.00 Ljudska zabavna glasba. — **13.45—14.30** Celovski radijski dnevnik — **Sport** — Rdeče, rumeno, zeleno.

SREDA, 5. julija: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — **O. Zupančič:** „Čul sem, kako je zvenelo moje srce...“

ČETRTEK, 6. julija: 13.45—14.45 Celovski radijski dnevnik — Kdo je za koga? — Aktualna znanost.

PETEK, 7. julija: 13.45—14.30 Celovski radijski dnevnik — Kar po domače.

SOBOTA, 8. julija: 09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

TV AVSTRIJA 1. SPORED

Nedelja, 2. julija: 16.15 Ekspedicija v Zahodni Tibet — 17.00 Slike naše zemlje — 17.25 Calimero — 17.30 Wickie in močni možje — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Igraj se z nami — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.50 Sport — 20.15 Kraj zločina — 21.45 Šport — 21.55 Nočno branje — 22.40 Poročila.

Ponedeljek, 3. julija: 10.30 Angelique in sultan — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Golden silents — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Sport ob ponedeljskih — 20.55 Cesta San Francisca — 21.45 Poročila in šport.

Torek, 4. julija: 10.30 Road to Zanzibar — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Raj živali — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Riziko — 21.10 Telemuzej — 21.20 Neki reporter pripoveduje — 22.05 Jenny, lady Churchill — 22.50 Poročila in šport.

Sreda, 5. julija: 10.30 Staro srce postane zopet mlado — 17.00 Gospod Habakuk posname film — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Grozljive zgodbe — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Ljubezen je samo beseda — 21.50 Poročila in šport.

Četrtek, 6. julija: 10.30 Mož iz La Manche — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosimo za mizo — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo in športom — 20.00 Fra Diavolo — 21.15 Mir kočam — vojna palčam — 22.45 Poročila in šport.

Petek, 7. julija: 10.30 Klub seniorjev — 11.00 Temna zvezda — science fiction — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Čakajte, da pride očka — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo ni športom — 20.15 Zaznamba v aktu xy — nerešeno — 21.20 Argumenti — 22.05 Šport in reklama — 22.15 Nič strahu pred ostrimi zadevami — 0.00 xy — nerešeno — 0.15 Poročila.

Sobota, 8. julija: 15.30 Postrvni dom — 16.30 Variacije v G — 17.00 Risati — slikati — oblikovati — 17.30 Rangli ali torta za rojstni dan — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pan-optikum — 18.25 Dober večer... — Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki z aktualno Južno Tirolsko — 19.30 Čas v sliki 1 s kulturo — 19.55 Šport — 20.15 Sam proti vsem — 22.05 Šport — 22.25 Warlock — 0.15 Poročila.

TV Avstrija 2. spored

Nedelja, 2. julija: 15.15 Evrovizija iz Aachna: Mednarodni jahalni in skalni turnir — 16.50 Šolarski grand prix v borivanju — 18.00 Road to Zanzibar — 19.30 Munsterjevi — 20.00 Bazar plošč — 20.15 Odkritelji — 21.05 Bralni znak — 21.50 Brez nagobčnika.

Ponedeljek, 3. julija: 18.30 Kenija v kmetijstvu in gozdarstvu — 19.00 Naravni spomeniki Dunaja — 19.30 Igramo na flavto — 20.00 Jenny, lady Churchill — 20.50 Sternova ura — 21.45 Čas v sliki 2 — 22.15 Ne bomo postali skupno stari.

Torek, 4. julija: 18.25 ORF-danes — 18.30 Ö 9 — 19.00 Velike bitke — 20.00 Hospital — 21.45 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.20 Club 2.

Sreda, 5. julija: 14.00 Wimbledon: All England — prvenstvo v tenisu — 19.30 Veselje ob glasbi — 20.00 Teleobjektiv 20.50 S streho, šarmom, in melono — 21.40 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.15 Trailer.

Četrtek, 6. julija: 14.00 Wimbledon — All-England — prvenstvo v tenisu — 19.30 Spotlight — 20.00 Temna zvezda — science fiction — 21.25 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.00 Club 2.

Petek, 7. julija: 14.00 Wimbledon — All-England — prvenstvo v tenisu — 19.30 Trailer — 20.15 Obstaja skrivnost piramid? — 21.00 Nova — 21.20 Wa-

shington — za zaprtimi durmi — 22.05 Čas v sliki 2 s kulturo — 22.40 Gilbert Becaud.

Sobota, 8. julija: 14.00 Wimbledon — 19.30 Cafe Hungaria — 19.55 Galerija — 20.15 Prerok v lastni deželi — 21.45 Muddy Waters rhythm & blues band — 22.30 Mednarodno skakanje na vodi.

TV Ljubljana 1. SPORED

Nedelja, 2. julija: 8.50 Poročila — 8.55 Za nedeljsko dobro jutro: Pevski tabor 77 — 9.25 625 — 9.55 M. Vitezovič: Dimitrije Tucović, nadaljevanka — 11.00 Hunterjevo zlato — mladinska nadaljevanka — 11.25 Mozaik — 11.30 ljudje in zemlja — 12.30 Poročila, Avtomobilske dirke formule 1 — za veliko nagrado Francije — posn., Sportna poročila, Okrogli svet, Nastop ansambla Rolling Stones — 17.50 Glinasti golob — celovečerni film — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 S polno paro — 21.05 Od Sutjeske do Gataškega polja — reportaža — 21.25 Dnevnik — 21.40 Portret Mira Steržaja — 22.00 Športni pregled.

Ponedeljek, 3. julija: 17.05 Kmetijska oddaja TV Beograd — 18.05 Obzornik — 18.15 Britanska Enciklopedija — 18.40 Mozaik — 18.45 Mladi za mlade — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zamenjava — I. del — 20.55 Kulturne diagonale — 21.35 TV dnevnik.

Torek, 4. julija: 10.25 Poročila — 10.30 Zbori iz Slavonije — 10.55 Proslava ob dnevu borca — prenos — 12.15 Poročila — 16.35 Zbor pionirjev — 17.15 Partizanski samospevi: Se veš... Lirična koračnica — 17.55 Poročila — 18.00 Mozaik — 18.05 Nastop vojaških orkestrrov — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zamenjava — II. del — 20.55 Maja z viharnege otoka, nadaljevanka — 22.20 TV dnevnik.

Sreda, 5. julija: 17.25 Obzornik — 17.35 Mozaik — 17.40 Dogodivščine malega Mihca — mladinski film — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Zamenjava — III. del oddaje — 20.55 Moskovsko veliko gledališče — opera — 21.55 TV dnevnik — 22.10 Melodije Istre in Kvarnerja, posnetek iz Novega Vinodolskega.

Posebnost je boljša, kajti navadno imajo mnogi!

Zaradi tega rajši takoj h

po kuhinje!

**PODGERBERK —
ST. KATHREIN**
Škofiče/Schiefing
Tel.: 0 42 74 - 29 55 18
Celovec/Klagenfurt
Rothauerhaus
Tel.: 86 2 92

Dejavnost KDZ . . .

(Nadaljevanje s 3. strani)

kot delavce. ISMD še ni uspelo razviti na zadovoljivo ravan. Težave nastajajo tudi zato, ker med koroškimi Slovenci še ni organiziranega delavskega gibanja in je tu treba ustvariti pionirsko delo.

POVEZAVE Z MATIČNO DEŽELO

Močno vodilo KDZ je že vedno bilo: čim tesnejši osebni kontakt vsakega koroškega Slovenca z matičnim narodom. Manjšina ne more živeti sama nekje v vesolju. Kakor pa rabi kot celota povezavo z matičnim narodom, tako rabi tudi posameznik povezavo s konkretno osebo iz matičnega naroda. Kajti leta po 2. vojni so pokazala, da sama formalna povezava ljudi na podeželju ne ogreje.

V zadnjem šolskem letu je navela KDZ stike z mladinskim klubom v Celju in z ZSMS KLIMA. Po izredno dobri povezavi in sodelovanju z ZSM ISKRA, kakor tudi z ZSM KRKA, je to sedaj 3. organizacija v Sloveniji, s katero je organizirano sodelovanje tako, da gre v širino in globino članov obeh strani. Stiki s Celjani so se začeli ob priliki udeležbe IS lutke-mladje na srečanju lutkovnih skupin v Celju. Na povabilo KDZ so prišli Celjani nato v Celovec, kjer se je izdelal okvirni program za sodelovanje: IS oder-mladje je nastopila na prireditvi „naša beseda“ v Celju, delegacija KDZ se je udeležila konference ZSM Celje in slavlja ob prazniku mladosti, Celjani so prišli 7. in 8. jul. na 2-dnevno srečanje na Koroško. Nadaljnji program predvideva: sodelovanje pri pospeševanju mladih talentov, sodelovanje na športnem področju, podpora Celjanov pri projektu KDZ ojačiti z usmeritvijo jugoslovanskega turizma v slovenske penzione na Koroškem gospodarsko moč Slovencev. Tudi z mladinci ISKRE je v načrtu 2-dnevno srečanje na Koroškem, ki predvideva spoznavanje dvojezičnega ozemlja, razložitev položaja slovenske narodnosti in razgovor ter družabni del. Z mladino KRKA pa bo sledil v kratkem razgovor o novem programu sodelovanja.

učencev hrvaških glasbenih šol — 18.45 F. Hadžić: Sodni primer Andrije Buhača, TV novela — 19.30 TV dnevnik — 20.00 G. Verdi: Traviata — II. del — 21.00 24 ur — 21.10 Mikis Teodorakis, TV esej — 21.40 Športna sobota.

Četrtek, 6. julija: 18.00 Obzornik — 18.10 Folklorni ansambel Piatnicki — 18.40 Mozaik — 18.45 Na sedmi stezi, športna oddaja — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Film tedna: Poletje 42 — 21.45 TV dnevnik — 22.00 Jazz na Ekranu: Kvartet Itaru Oki, I. del — 22.40 Poročila.

Petek, 7. julija: 14.00 Wimbledon: Teniško tekmovanje žensk posamezno — prenos — 18.00 Obzornik — 18.10 Viki — otroška serija — 18.40 Mozaik — 18.45 Domači ansambli: Dobri znanci — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Jadranska srečanja — prenos iz Opatije — 21.35 Razgledi: Črni izpuh — 22.05 TV dnevnk — 22.20 Jaz, Klavdij — 23.10 Kontrapunkt Jehudi Menuhina — I. del — 23.30 Poročila.

Sobota, 8. julija: 14.00 Wimbledon: Teniško tekmovanje moških posamezno — prenos — Državno atletsko prvenstvo — prenos v odmoru pribl. ob 18.00 Obzornik — 19.15 Risanka — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Bajtarja — 20.50 Muppet show — zabavno glasbena oddaja — 21.20 Ubij me, če me moreš — 22.55 TV dnevnik — 13.10 625.

TV Ljubljana 2. spored

Nedelja 2. julija: 8.55 Poročila — 9.00 Oddaje za JLA — 12.00 Poročila — 16.40 Rokomet Jugoslavija : SZ — prenos, v odmoru reportaža s konjskih dirk — 18.15 Madrid: Košarka Real : Evropa — prenos — 19.45 Kratek film — 20.00 Bojevniki sonca — dokumentarna oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Celovečerni film.

Ponedeljek, 3. julija: 18.00 Poročila — 18.05 TV koledar — 18.15 Deček in očala — 18.30 Dositejeve basni — 18.45 Mladi za mlade — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna oddaja — 20.30 Aktualna oddaja — 21.00 24 ur — 21.10 celovečerni film.

Torek, 4. julija: 18.30 TV novice — 18.45 Dokumentarni film — 19.00 Po sledeh... — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kolo za Tita, glasbena oddaja — 21.00 24 ur — 21.10 Stiridesetletnik — serija — 22.00 Izvir.

Sreda, 5. julija: 18.00 Poročila — 18.05 TV koledar — 18.15 Daljnogled — 18.45 Glasbeni solisti — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Feljton — 20.30 Evropa danes: Antwerpen — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 TV drama — 22.35 Zabava vas Charles Aznavour.

Četrtek, 6. julija: 18.00 Poročila — 18.05 TV koledar — 18.15 Čudežno sedlo — 18.45 Ali morda veste — 19.00 TV dnevnik — 20.00 3—2—1 start... — 23.30 Poročila.

Petek, 7. julija: 18.00 Poročila — 18.05 TV koledar — 18.15 Igrajmo se gledališče — oddaja — 18.45 Zabavno glasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kamen za pod glavo — TV drama — 21.30 Včeraj, danes, jutri — 21.50 Sodobniki: Knjižvenik Erih Koš — 22.20 Glasbena oddaja — 22.50 Nove knjige.

Sobota, 8. julija: 17.30 Poročila — 17.35 TV koledar — 17.45 Srečanje

Nato izpije čašo vina in, naslanjaje se ob zid, jame polagoma govoriti:

„Štefan je pustil mene in Davorina na preži pri Beljaku. Tam sva bila, dokler niso prišli Turki in se ondi utaborili.

Proti večeru je sovražnik na vse strani razposlal svoje čete, le v Rožno dolino nobene. Bila sva brez skrbi, toda na preži sva vendar ostala. Ob cestnem grmovju sva privezala vsak svojega konja in se vlegla v rov, ne daleč drug od drugega.

Bilo je pozno v noči. Malo me je že posilil spanec, a kar naenkrat me vzdrami Davorinov krik in klic. Tedaj skočim na konja ter hitim tovarišu na pomoč. Pa v tistem trenutku mi prijezdi turški konjik naproti in me udari s sabljo po glavi.

Devet sonc mi je pri tem udarcu zasvetilo v oči. Vse se mi je zavrtelo v glavi. Le toliko vem, da sem zagnal svojo sulico sovražniku v prsi, in ta se je zgrudil na tla.

Kakor bi trenil, prihaja več Turkov nad mene. Tedaj pa se obrnem, z bodom konja in le on, le on, moj pram, me je rešil nagle smrti.

Za seboj nisem čul ne krika ne stokanja. Le konjska kopita so neprenehoma udarjala za menoj, naposled pa so utihnila tudi ta. Tako sem svojim preganjalcem srečno ušel, da vam naznam pretečo nevarnost. Le eno ali dve uri še — in Turki so tukaj!“

Izgovorivši, omahne mladenič na klop in umolkne. Navzoče izpreleti strah in groza. Kakor da bi švignil žareč plamen iz strehe in pretil vse poslopje s prebivalci vred uničiti, tako so planili moški in ženske iz hiše in klicali na pomoč. Njih tužni glasovi so se razlegali daleč tja po dolini.

(Dalje prihodnjič)

hišo in skedenj, da skali ženitovanjsko veselje. Ali ta misel ji ne ugaja; češ, tako se ne maščuje dovolj nad Mirkom in njegovo nevesto.

Iz teh in drugih podobnih misli jo vzdrami hipoma klepet konjskih kopit. Almira skoči pokonci. Mimo njenega vrta zdirja kakor besna pošast nočni jezdec.

Skrbno se ozira dekleta za njim. Ali kakor bi trenil, ji izgine v vasi za košatim drevjem. Nekaj trenutkov stoji Almira vsa začudena in kakor priklenjena na mestu, gledajoč za jezdecem... A kar naenkrat utihne godba in vrisk, petje in ples. Strašen jok in stok udari v hipu Almiri na uho. Vsa svatovski družba zbeži kakor brezupna iz hiše pod mило nebo. Ženske vpijejo in molijo, otroci jočejo, moški pa tekajo sem ter tja, kričeč: „Bežimo, bežimo! Turki so tu!“

Almiri se je odvil v tem trenutku težek kamen od srca. Kar je škodoželjo pričakovala, to je bilo sedaj res. Vsa vesela in zadovoljna se je odpravila nato v hišo, da je nihče ne zapazi na vrtu. Zakaj vsa vas je bila naenkrat polna ljudi.

Le najhrabrejši so še ostali za mizo pri Serajniku, med njimi tudi ženin in nevesta. Radovedni so obstopili nočnega prišleca, Žalnikovega Vinka.

Ves zasopihan in obnemogel je pridirjal mladenič do Serajnikove hiše. Sapo mu je jemalo od hitre ježe. Zatorej ni mogel sprva nič drugega reči, kakor: „Bežite, bežite! Turki gredo!“

Po teh besedah je stopil v sobo, a tu se je zgrudil na tla. Lice mu je bilo krvavo. Huda rana mu je zevala na glavi.

Zalika vzame hitro vina in vode, mu izpere rano in hladi z namočeno ruto sence in glavo. Ranjenec se kmalu zave,

skega veselja in radosti. Vse je bilo židane volje od jutra do večera. Pravo veselje pa se je šele začelo pozno v noči. Tedaj so se razvedrile svatom glave. Staro rumeno vince iz Serajnikove kleti jim je ogrevalo srce.

V tej radosti ni nihče mislil na hude čase, ki so pretili Rožanom. Nikomur niso kalili veselja žali spomini na vojsko. V vinu so pozabili na vsakdanje skrbi in človeške ne-zgode. Pozabili so, da je Turek že na gornjem Koroškem, meneč seveda, da tudi sedaj kakor prejšnja leta, ne obišče Rožne doline.

Le Mirko ni kazal tiste radosti, ki navdaja ženina, sedečega poleg nežne neveste. Le on si je zdaj pa zdaj pogladil nagubano čelo. Če ga je pa Zalika vprašala, kaj tako pre-mišlja, se je nalašč izognil njenim besedam, ji pobožal rdeče lice, nato pa se zavrtel z njo v kolobarju med gibčnimi plesalci. Tako je izkušal zadušiti svojo notranjo slutnjo in strah pred Almirinim maščevanjem.

Še ob polnoči so veselo peli in vriskali. Godci so godli, mladina je pa plesala. Daleč tja po Svetnah se je razlegal trušč in hrušč iz Serajnikove hiše.

Tudi na Almirino uho so udarjali mični glasovi srebrnih strun in radostni smeh mladeničev in deklic.

Na klopci v vrtu je sedela Almira. Nepremično je zrla na nebo, ki je bilo posuto z zlatimi zvezdami. Noč je bila krasna. Luna in zvezde so obsevale zemljo.

Čaroben je bil ta pogled v nočno prirodo. Toda Almira ni čutila te krasote; ona ni občudovala lune, niti migljajočih zvezdic na nebu. Tako jo je bila prevzela strast in maščevanje.

Njena duša se je tem bolj razburjala, čim dalje je trajala radost in ples pri Serajniku. Šla bi njena tja in zapalila

Šentpeter: praznik vseh koroških Slovencev!

Spet so vabile šolske sestre na zaključno prireditev. Tokrat v Šentpeter; tudi tu slična slika, kot že teden prej v Šentrupertu: vrhunski kuharski izdelki, ročna dela in modni kroji in trume ljudi. Na popoldanski prireditvi je v nabito polni dvorani strokovna učiteljica Ivana Kampuš pozdravila vrsto častnih gostov, med njimi ravnatelja Zvezne gimnazije za Slovence dr. Reginalda Vospernika, generalnega konzula SFRJ Milana Šameca, konzula Petra Župančiča, predsednika NSKS dr. Matevža Grilca, višjega vlad. svet. Pavleta Apovnika in mons. dr. Janeza Hornböcka.

Spored akademije se je začel z nastopom dekliškega zbora, ki je pod večjim vodstvom prof. Jožeta Ropitza zapel tri pesmi — „Po jezeru bliz Triglava“ v priredbi Jožka Kovačiča, „Pesem o Zilji v priredbi Luka Kramolca in nemško „Freunde laßt uns fröhlich loben“. Zgodovina šole in njen današnji ustroj sta v posrečenem recitalu predstavili Milka Hudobnik in Marinka Dolinšek. Recital so poživile skioptične slike. Kot gostje so nastopili dijaki 1. razreda Zvezne gimnazije za Slovence s plesi po narodnih motivih in tako vrnili tej šoli obisk. Sodelovanje obeh šol na njihovih prireditvah se mi zdi zelo posrečena zamisel, prav je, če se obe šoli bolj povežeta.

Zbrane je pozdravil tudi predsednik NSKS dr. Matevž Grilc, ki se je sestram zahvalil za njihovo požrtvovalnost skozi 70 let, odkar ta šola obstaja in čestital učiteljskemu zboru ter učenkam v imenu NSKS k visokemu jubileju: „70-letni jubilej Narodne šole v Šentjakobu je za nas koroške Slovence praznik, je tudi dan, ko izrekamo našim neumornim, nesebičnim in požrtvovalnim sestram iskreno zahvalo. Brez njih ne bi mogli danes praznovati, ne bi bilo tega neprimerne uspeha tega zavoda. Ta šola je viden izraz samopomoči, je izraz neomajne vere v Boga in v bodočnost malega, trdoživnega slovenskega naroda,“ je poudaril dr. Grilc. Še posebej je predsednik Narodnega sveta omenil pomen otroškega vrtca in ustanovi obljubil vso možno podporo s strani NSKS: „Šolske sestre so dokazale daljnovidnost tudi l. 1946, ko so ustanovile otroški vrtec, edini dvojezični otroški vrtec na našem ozemlju. Danes, ko se izkazujejo ravno otroški vrtci kot najbolj pomembni, je ta otroški vrtec pravi biser, ki ga moramo čuvati vsi z vsemi močmi in ki naj bi bil zgled za druge podobne ustanove. Dragi rojaki, ki dokazujete vašo povezanost s to šolo tudi z obilnim obiskom pri vsakoletnih zaključnih prireditvah, zavedajte se potrebe in pomena te ustanove, zato naj vsak po svojih močeh podpira trdo delo šolskih sester, da bosta obe šoli ostali, kar sta: žarišči duhovnih in telesnih dobrin našega naroda.“

Občuteno je zapel izbrani dekliški zbor „Nmač čez izaro“ v priredbi dirigenta Jožeta Ropitza, Slomškovo „Predico“ in črnsko duhovno „Kum ba yah, my Lord“! Vsa dvorana je skupno zapela Kernjakovo „Rož, Podjuna, Zilja“. Prvi del

sporeda sta zaključili prvi absolventki triletne šole Marija Olip in Klara Travnik.

Častni govornik Lovro Kaselj, predsednik KKZ je orisal zgodovino Narodne šole in predstavil lik Mateja Ražuna. Šole danes ne bi bilo, če ne bi Slovenci sami zbrali potrebnih sredstev, vendar gredo največje zasluge brez dvoma šentjakobskemu župniku, ki je daroval za „svojo“ šolo celo zdravje, zidava Narodne šole pa je bil tudi glavni vzrok, da je moral v celovški zapor in celo v temnico. „Ražun je torej za svojo ustanovo dal vse, kar je imel in kar je bil, do popolne finančne, fizične in duševne izčrpanosti. Tako je šentjakobska šola sezida-

nevoščljivo začudenje naših neprijateljev nad zavirljivim bogastvom koroških Slovencev, češ kod neki jemljejo, da imajo, ali: kako dobro se jim godi, pa še niso zadovoljni!“

Govornik je posebej poudaril prednost dvojezičnosti na tej šoli ter lepe učne uspehe učenk, za katere se je treba zahvaliti tistim, „ki so od vsega začetka dale lepi, močni hiši življenje in duha“ — šolskim sestram!

Hkrati pa je Narodna šola eden izmed primerov dolgega neplodnega čakanja na izpolnitev upravičenih zahtev narodne manjšine po zanjo življenjsko potrebnih ugoditvah s strani tistih, ki imajo oblast v rokah. Letošnji 70-letni kulturni jub-

Pogled na častne goste: z leve dr. Grilc s soprogo, ga. Šamec, ga. Župančič, generalni konzul Milan Šamec, ravnatelj dr. Reginald Vospernik, konzul Peter Župančič

na z denarjem in znojem požrtvovalnih rodoljubov iz skrbi za versko in narodno vzgojo otrok in za materini jezik, z velikodušno podporo Mohorjeve družbe in s srčno krvjo šentjakobskega župnika Mateja Ražuna.

Ko se danes veselimo 70-letnega obstoja te ponosne stavbe in narodne ustanove, se je spodobilo, da smo se s spoštovanjem in hvaležnostjo spomnili njenega graditelja in ustanovitelja († 1943). **Narodna šola je eden izmed tistih primerov, ki dokazujejo podjetnost našega človeka**, ki si sam pomaga do uspehov in imetja, če ga le pri miru pustijo in mu ne zlonamerno mečejo polen pred noge. Če pa že ni polen, pa spremlja zlasti gospodarske uspehe našega človeka

leži nas naravnost vsiljivo spominjajo na še vedno neizpolnjeni člen 7 državne pogodbe iz leta 1955, ki jo je ob njeni sklenitvi marsikdo imenoval „magna carta“ koroških Slovencev.

A to je že tradicionalna usoda našega ljudstva: svečane obljube, za njimi pa čim daljše zavlačevanje, da medtem neposredno prizadeta generacija večinoma pomrje, in končno „izpolnitev“, ki dejansko ni izpolnitev!“, je zaključil Lovro Kaselj.

DREVEŠA UMIRAJO STOJE

V drugem delu zaključne prireditve strokovne šole za ženske poklice se je predstavila mlada skupina navdšenih igralk in igral-

Dekleta vsako leto presenečajo s kakovostjo svojih izdelkov

cev z dramo „Drevesa umirajo stoje“ španskega avtorja Alesandra CASONE. Medtem ko so igralko gojenke šolskih sester, so moške vloge prevzeli igralci prosvetnega društva „Rož“, ki so že večkrat nastopili, zadnjič v domači uprizoritvi Miklove Zale. Nekak termometer za uspeh igre gotovo velja ocena že skorajda poklicnih igralcev društva „Rož“, (Almira, rjušnica i. dr.), ki so si igro ogledali z zelo kritičnim očesom in so bili zelo zadovoljni s uprizoritvijo. Igralci (Anica Sturm,

Vesna Sommeregger, Karl Kravcar, Danica Uršič, Ludvik Sereinig, Sabina Fantur, Cilka Aichholzer, Silvija Leitgeb, Mihi Kristof) so podali pod spretno režijo župnika Petra Stickerja tudi po vsebini dokaj dragocen komad in želeli bi bilo, da bi ga podali tudi še v ostalih krajih našega ozemlja. Morala igre (bolje je, stoje umreti kot kleče živeti) se dobro izrazi tudi že v njenem naslovu samem in bi kazalo, da bi se tudi mi oprli te izpovedi: DREVEŠA UMIRAJO STOJE.

Sotrpina

(Nadaljevanje s 7. strani)

„Kaj pa stojite kot lipov bog in se kremžite,“ je zapihal razjarjeni bogatin. „Če ste prišli, da bi kaj ukradli, čemu potem tega ne storite? Saj leži dovolj stvari naokrog.“

„Oprostite,“ se je zarežal vlomilec, „pravkar je tudi mene uščipnilo. Imate srečo, da sva z revmatizmom stara prijatelja. Kdo drugi bi vas takoj pihnil, ker niste hoteli dvigniti tudi druge tace.“

„Koliko časa ga že imate?“

„Štiri leta. Vendar mislim, da to še ni vse. Če se vas loti, vas ne zapusti do konca življenja. Tako je pač moje prepričanje.“

„Ste kdaj poskusili z oljem kače klopotače?“ se je pozanimal bogatin.

„Na sode sem ga porabil,“ je odvrnil vlomilec. „Če bi speli vse kače, katerih olje sem porabil, bi segala ta jara kača do Saturna. In njihovo klopotače bi bilo slišati dol do Čila.“

„Nekateri uporabljajo čilске tablete,“ je menil bogatin.

„Stranje!“ je z gnusom odvrnil vlomilec. „Jemal sem jih pet mesecev. Nič niso vredne. Malo bolje je bilo tisto leto, ko sem uporabljal Finkelhamov ekstrakt, Balmove obkladke in Pottov prašek proti bolečinam. Vendar mislim, da so mi najbolj pomagali kostanji v žepu.“

„Je vaš revmatizem hujši zjutraj ali ponoči?“

„Ponoči,“ je žalostno rekel vlomilec, „ravno sedaj, ko imam največ dela. Sicer pa lahko mirno spustite roko! Upam, da ne boste... Povejte, ali ste kdaj poskusili z Blicherstaffovim krepilcem krvi?“

„Še nikdar. Ali vas napade iznenada ali imate stalne bolečine?“

Vlomilec se je usedel na rob postelje in si položil revolver na kolena.

„Različno,“ je odgovoril. „Napade me, ko ga najmanj pričakujem. Moral sem opustiti delo v drugem nadstropju, kjer me včasih prime na stopnišču. Nekaj vam bom rekel: mislim, da ti prekleti zdravniki nimajo niti pojma, kako bi lahko pomagali.“

„Tudi jaz mislim tako. Zdajal sem jim že precej tisočakov, pa mi niso niti malo pomagali. Ali vas kdaj spreleti vročina?“

„Včasih zjutraj. In če prihaja deževno vreme — o ti ljubi Bog!“

„Natanko tako kot pri meni,“ je menil bogatin. „Natančno vam lahko povem, če krene s Floride proti New Yorku deževen oblak, ki ni večji od namiznega prta.“

„To je pravi pekel!“ je pritrdil vlomilec.

„Imate več kot prav,“ je prikimal bogatin.

Vlomilec je pogledal svoj revolver in ga kar se da nevsiljivo pospravil v žep.

„Povejte, spoštovani gospod,“ je potrto dejal, „ste kdaj poskusili z opodeldom?“

„Bedno zdravilo!“ je jezno odvrnil bogatin. „Prav tako bi se lahko natrli s špinačo.“

„Sem povsem enakega mnenja,“ mu je pritrdil vlomilec. „Opodeldok je imenitna maža za malo Minnie, če jo opraska mačka. Ampak ne kaj vam rečem: ne bova se več pustila trpinčiti! Vem za nekaj, kar nama bo gotovo pomagalo. Kaj menite, če bi se malo napila, da vse skupaj pozabiva? Moj načrt je tak: ko ali tako propadel. Oblecite se in pojdite z menoj na pošten korzarček žganja. Saj dovolite, da vaša — Au! Spet me je prijel!“

„Že en teden,“ je potožil bogatin, „se ne morem več sam obleči. In bojim se, da je Thomas že v postelji.“

„Le vstanite,“ je dejal vlomilec, „vam bom že jaz pomagal v vaše cunje.“

Bogatin je premišljal o nedostojnosti svojega po'ožaja. Pogladil se je po bradi. „Vseeno je zelo ne navadno...“ je začel.

„Tule imate srajco,“ ga je nepotrpežljivo prekinil vlomilec. „In zdaj se sprostite! Poznam nekoga, ki trdi, da ga je Omberryjeva maža v dveh tednih spravila znova na noge in je zlahka spet dvignil osemdeset kil.“

Odkorakala sta skozi vrtna vrata. Tedaj se je bogatin nenadoma obrnil in se hotel vrniti. „Pozabil sem denar,“ je pojasnil, „ostati je moral na zofi.“

Vlomilec ga je prijel za komolec. „Le pridite,“ je prešerno rekel, „jaz sem vas povabil. Zaradi tega skromnega izdatka se pa res ne bova pričkala. Ali ste še kdaj poskusili s čarobno zeljo ali pa z gadovo mastjo?“

Dekliški zbor pod vodstvom prof. Jožeta Ropitza

Koncert slovenske pesmi

Prireditelj: SPD „Rož“ v Šentjakobu v Rožu

Kraj: Farna dvorana v Šentjakobu v Rožu

Čas: ponedeljek, 10. 7. 1978, ob 20.00

Izvajalci: Akademski pevski zbor „Tone Tomšič“ iz Ljubljane

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradisce 10, 61000 Ljubljana; tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 150.— din za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev — Odgovorni urednik: Nužej Tolmajer, Verovce štev. 2. 9065 Zrelec. — Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu, Viktringer Ring 26.